
**NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W KRAKOWIE**

Protokół kontroli

**Opodatkowanie działalności gospodarczej
podatkiem od gier**

Kraków

listopad

2010 r.

Spis treści

1. REALIZACJA DOCHODÓW Z PODATKU OD GIER I OPŁAT ORAZ LICZBA PODATNIKÓW.....	4
2. WYDAWANIE ZEZWOLEŃ NA PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER	5
2.1. SKALA WYDANYCH PRZEZ IZBĘ SKARBOWĄ ZEZWOLEŃ NA URZĄDZANIE I PROWADZENIE DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER.....	6
2.2. ZASADY I TERMINY PRZEKAZANIA PRZEZ IZBĘ SKARBOWĄ DO IZBY CELNEJ W KRAKOWIE DOKUMENTACJI DOTYCZĄCEJ DZIAŁALNOŚCI W ZAKRESIE GIER.....	7
2.3. ANALIZA 10 POSTĘPOWAŃ PROWADZONYCH PRZEZ IZBĘ SKARBOWĄ W SPRAWIE WYDANIA ZEZWOLEŃ NA URZĄDZANIE GIER NA AUTOMATACH O NISKICH WYGRANYCH	14
3. NADZÓR I KONTROLA NAD DZIAŁALNOŚCIĄ PODMIOTÓW URZĄDZAJĄCYCH GRY I ZAKŁADY WZAJEMNE	27
3.1. CZYNNOŚCI NADZORU I KONTROLI OKREŚLONE W ART. 49 UST. 1 I ART. 50 UST. 1 USTAWY O GRACH I ZAKŁADACH WZAJEMNYCH	29
3.2. CZYNNOŚCI NADZORU I KONTROLI OKREŚLONE W ART. 52 UST. 1 I 2 USTAWY O GRACH I ZAKŁADACH WZAJEMNYCH	32
3.3. WSPÓLDZIAŁANIE Z INNYMI ORGANAMI W RAMACH SPRAWOWANEGO NADZORU I KONTROLI NAD RYNKIEM GIER.....	33
3.4. POZOSTAŁE DZIAŁANIA REALIZOWANE PRZEZ IZBĘ SKARBOWĄ W RAMACH SPRAWOWANEGO NADZORU I KONTROLI NAD RYNKIEM GIER.....	40
4. UREGULOWANIA PRAWNE ORAZ INNE UWARUNKOWANIA UTRUDNIAJĄCE OSIĄGANIE LEPSZYCH WYNIKÓW W ZWALCZANIU OSZUSTW NA RYNKU GIER	43

PROTOKÓŁ KONTROLI

Izby Skarbowej w Krakowie, ul. Wiślna 7, 31-007 Kraków, numer statystyczny 001021270, zwanej dalej „Izbą Skarbową”.

Obowiązki Dyrektora Izby Skarbowej od dnia 15 marca 2010 r. pełni Pan , który pełnił tę funkcję również w okresie od dnia 27 marca 2008 r. do dnia 17 czerwca 2009 r. Poprzednio obowiązki Dyrektora Izby Skarbowej pełnili: od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 26 marca 2008 r. a od dnia 18 czerwca 2009 r. do dnia 14 marca 2010 r. .

[Dowód: akta kontroli str. 19]

Kontrola została przeprowadzona przez – specjalistę kontroli państwowej z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Krakowie, na podstawie upoważnienia nr 068229 z dnia 16 lipca 2010 r., w dniach: 19, 20, 21, 22, 23 lipca 2010 r.; 16, 17, 18, 19, 20, 30 sierpnia 2010 r.; 7 i 17 września 2010 r., 22 i 25 października 2010 r. oraz 9 i 16 listopada 2010 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1]

Przedmiotem kontroli było opodatkowanie działalności gospodarczej podatkiem od gier w okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 października 2009 r.

Ilekoć w treści protokołu kontroli użyto następujących skrótów, oznaczają one:

1. „ustawa o NIK” – ustawę z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.);
2. „ustawę o grach i zakładach wzajemnych” – ustawę z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. z 2004 r. Nr 4 poz. 27 ze zm.);
3. „ustawa o Służbie Celnej” – ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz. U. Nr 168, poz. 1323);
4. „rozporządzenie z dnia 28 sierpnia 2003 r.” – rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 r. w sprawie upoważnienia dyrektorów izb skarbowych do wykonywania niektórych czynności w zakresie gier i zakładów wzajemnych (Dz. U. Nr 152, poz. 1486);

W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. Realizacja dochodów z podatku od gier i opłat oraz liczba podatników

Zgodnie z postanowieniami art. 42a ustawy o grach i zakładach wzajemnych, w okresie objętym kontrolą, organami podatkowymi właściwymi w sprawach rozliczeń podatku od gier były urzędy skarbowe, zgodnie z właściwością miejscową określoną w art. 42b powołanej ustawy.

Na podstawie art. 197 pkt 16 ustawy o Służbie Celnej, z dniem 31 października 2009 r. zmieniono uregulowania zawarte w art. 42a ustawy o grach i zakładach wzajemnych określając m.in., że organami właściwymi w sprawach podatku od gier są naczelnicy urzędów celnych, a podatek od gier wpłacany jest na rachunek właściwej izby celnej.

Dochody z podatku od gier zrealizowane przez urzędy skarbowe z województwa małopolskiego przedstawiono w tabeli:

/kwoty w tys. zł/

Za okres/ stan na koniec okresu	Dochody	w tym	Kwota wyegzekwo- wanych zaległości	Dochody z wpłat dobrowolnych 2 – 3	Zaległości netto	4 : 2 %	5 : 2 %
		dochody z podatku zryczałtowanego					
1	2	2a	3	4	5	6	7
2007 r.	36.376,2	11.484,9	0,0	36.376,2	445,9 *	100,0	1,2
2008 r.	45.217,4	19.664,5	0,0	45.217,4	0,0	100,0	0,0
do 30.10.2009 r.	49.528,5	29.303,7	0,0	49.528,2	0,0	100,0	0,0

* Zaległość wynikała z deklaracji POG-3A za listopad 2007 r. (termin płatności podatku do 10 grudnia 2007 r.), przy czym w dniach 2 i 3 stycznia 2008 r. podatnik wpłacił zaległą kwotę podatku wraz z odsetkami za zwłokę.

[Dowód: akta kontroli str. 55]

W okresie objętym kontrolą Izba Skarbowa nie pobierała opłat za czynności określone w ustawie o grach i zakładach wzajemnych. Podmioty urządzające gry i zakłady uiszczaly opłaty za czynności wymienione w cyt. ustawie bezpośrednio na rachunek Ministerstwa Finansów.

Wysokość opłat naliczonych w zezwoleniach wydanych w latach 2007 – 2009 przez Dyrektora Izby Skarbowej na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych przedstawiono w poniższej tabeli:

/kwoty w tys. zł/				
Wyszczególnienie	2007	2008	2009	RAZEM
Kwota opłat za wydane zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych	181,0	989,3	266,3	1 436,6
Kwota opłat za wydane zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie organizowania loterii fantowych, loterii promocyjnych i gier bingo	39,4	14,0	65,3	118,7
RAZEM	220,4	1 003,3	331,6	1 555,3

[Dowód: akta kontroli str. 57-60, 185-206]

Liczbę podatników podatku od gier w skali województwa małopolskiego przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie:	Stan na dzień:			
	31.12.2007 r.	31.12.2008 r.	30.06.2009 r.	30.09.2009 r.
Liczba podatników ogółem*, w tym:	22	30	32	34
<i>liczba podatników prowadzących kasyna gry</i>	3	3	3	3
<i>liczba podatników prowadzących salony gier na automatach</i>	3	3	3	3
<i>liczba podatników urządzających zakłady wzajemne</i>	0	0	0	0
<i>liczba podatników urządzających gry na automatach o niskich wygranych</i>	17	25	27	29

* Podano liczbę podatników w skali województwa małopolskiego (tzn. w przypadku, gdy dany podmiot rozliczał się z podatku od gier w kilku różnych urzędach skarbowych z obszaru ww. województwa liczony był jako jeden podatnik).

[Dowód: akta kontroli str. 61, 221, 407-414]

2. Wydawanie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier

Zgodnie z postanowieniami art. 24 ust. 1a ustawy o grach i zakładach wzajemnych, do dnia 30 października 2009 r. zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych udzielała izba skarbową, na której obszarze działania były urządzane i prowadzone takie gry. Równocześnie na podstawie postanowień określonych w § 2 pkt 1 rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2003 r., Minister Finansów upoważnił dyrektorów izb skarbowych do wydawania zezwoleń na urządzenie loterii fantowej, gry bingo fantowego i loterii promocyjnej, urządzanych na obszarze jednego województwa, na którym znajduje się równocześnie miejsce losowania nagród.

Na podstawie art. 197 pkt 11 lit. a) i b) ustawy o Służbie Celnej, wprowadzono z dniem 31 października 2009 r. zmiany postanowień art. 24 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, ustalając m.in., że wydawanie zezwoleń na urządzenie ww. gier i loterii należy do zadań dyrektora izby celnej.

5
H-

2.1. Skala wydanych przez Izbę Skarbową zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier

Liczbę wniosków i wydanych przez Izbę Skarbową zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	2007 r.	I półrocze 2007 r.	2008 r.	I półrocze 2008 r.	I półrocze 2009 r.	VII-X 2009 r.
Automaty do gry o niskich wygranych:						
liczba wniosków /	6	3	18	7	8	1
dotycząca liczby punktów gier *	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
liczba wydanych zezwoleń /	3	0	13	5	3	1
liczba punktów gier	170	x	1.274	415	120	70
liczba podmiotów, które złożyły wnioski	6	3	18	7	8	1
liczba podmiotów, które otrzymały zezwolenia	3	0	12	5	3	1
liczba wniosków rozpatrzonych odmownie /	0	0	0	0	1	0
liczba punktów gier	x	x	x	x	125	x
Loterie promocyjne:						
liczba wniosków	6	3	7	2	3	4
liczba wydanych zezwoleń	5	2	5	2	4	5
Loterie fantowe, gry bingo fantowe:						
liczba wniosków	0	0	0	0	0	0
liczba wydanych zezwoleń	0	0	0	0	0	0
* Izba Skarbowa nie prowadziła ewidencji w tym zakresie. Podanie przedmiotowych danych wymagałoby „ręcznego” liczenia punktów gier wykazanych we wnioskach spółek (uwzględniając wszystkie – niejednokrotnie bardzo liczne – zmiany w tym zakresie), przy czym dokumentacja źródłowa dot. przedmiotowych postępowań została przekazana do Izby Celnej w Krakowie.						

[Dowód: akta kontroli str. 63, 177]

Liczbę wniosków o przedłużenie ważności zezwoleń na urządzenie i prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych przedstawiono w tabeli:

Wyszczególnienie	2007 r.	I półrocze 2007 r.	2008 r.	I półrocze 2008 r.	I półrocze 2009 r.	VII-X 2009 r.
Automaty do gry o niskich wygranych:						
liczba wniosków /	0	0	0	0	4	5
dotycząca liczby punktów gier *	x	x	x	x	195	322
liczba przedłużonych zezwoleń /	0	0	0	0	0	0
liczba punktów gier	x	x	x	x	x	x
liczba podmiotów, które złożyły wnioski o przedłużenie zezwolenia	0	0	0	0	4	5

Wyszczególnienie	2007 r.	I półrocze 2007 r.	2008 r.	I półrocze 2008 r.	I półrocze 2009 r.	VII-X 2009 r.
liczba podmiotów, którym przedłużono zezwolenia	0	0	0	0	0	0
liczba wniosków rozpatrzonych odmownie /	0	0	0	0	0	0
liczba punktów gier	x	x	x	x	x	x

* Po uwzględnieniu uzupełnień i zmian wniosków przez stronę w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 65, 179]

Skalę ważnych w kontrolowanym okresie zezwoleń wydanych przez Izbę Skarbową na urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	31.12. 2007 r.	30.06. 2007 r.	31.12. 2008 r.	30.06. 2008 r.	30.06. 2009 r.	30.10. 2009 r.
Automaty do gry o niskich wygranych:						
liczba ważnych zezwoleń /	26	23	39	31	42	43
dotycząca liczby punktów gier	1.774	1.604	3.048	2.189	3.168	3.238
Liczba podmiotów, które miały ważne zezwolenia	18	17	26	22	29	29
Liczba eksploatowanych automatów *	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych
Loterie promocyjne:						
Liczba ważnych zezwoleń	1	2	2	1	4	5
Loterie fantowe, gry bingo fantowe:						
Liczba ważnych zezwoleń	0	0	0	0	0	0

* Izba Skarbowa nie dysponowała danymi w tym zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 67, 181]

2.2. Zasady i terminy przekazania przez Izbę Skarbową do Izby Celnej w Krakowie dokumentacji dotyczącej działalności w zakresie gier

W związku z wejściem w życie z dniem 31 października 2009 r. ustawy o Służbie Celnej, na mocy której dotychczasowe kompetencje dyrektorów izb skarbowych, związane z wykonywaniem zadań określonych w ustawie o grach i zakładach wzajemnych, przejęte zostały przez dyrektorów izb celnych, Dyrektor Izby Skarbowej zawarł dnia 28 października 2009 r. porozumienie z Dyrektorem Izby Celnej w Krakowie. Przedmiotem tego porozumienia było przekazanie pracowników, dokumentów i informacji wg następujących zasad:

- 1) z dniem 1 listopada 2009 r. dwóch pracowników Izby Skarbowej, za ich zgodą, zostanie służbowo przeniesionych do pracy w Izbie Celnej w Krakowie,

- 2) postępowania toczące się przed Dyrektorem Izby Skarbowej na podstawie przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych i niezakończone przed dniem wejścia w życie ustawy o Służbie Celnej przekazane zostaną protokołem zdawczo – odbiorczym Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie w dniu 2 listopada 2009 r. (z zastrzeżeniem, że te postępowania oraz pisma uzupełniające do toczących się postępowań, które wpłyną do Dyrektora Izby Skarbowej w dniach od 26 do 30 października 2009 r. i nie zostaną ujęte w protokole zdawczo – odbiorczym w dniu 2 listopada 2009 r. przekazane zostaną Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie kolejnym protokołem zdawczo – odbiorczym do dnia 16 listopada 2009 r.),
- 3) wydane przez Dyrektora Izby Skarbowej i w dalszym ciągu czynne zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa małopolskiego wraz z decyzjami zmieniającymi te zezwolenia, przekazane zostaną Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie protokołem zdawczo – odbiorczym do dnia 31 grudnia 2009 r.,
- 4) lista podmiotów posiadających zezwolenia Dyrektora Izby Skarbowej na urządzenia i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa małopolskiego wraz z aktualnymi wykazami punktów gier przekazana zostanie Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie w dniu 2 listopada 2009 r.,
- 5) informatyczna baza danych dotycząca podmiotów posiadających zezwolenia Dyrektora Izby Skarbowej na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa małopolskiego wraz z wyszczególnionymi punktami gier przekazana zostanie Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie w dniu 2 listopada 2009 r.,
- 6) wykaz wszystkich zabezpieczeń finansowych złożonych na rachunku Dyrektora Izby Skarbowej przez podmioty posiadające zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa małopolskiego przekazany zostanie Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie w dniu 2 listopada 2009 r.,
- 7) wszystkie zabezpieczenia finansowe złożone na rachunku Dyrektora Izby Skarbowej przez podmioty posiadające zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa małopolskiego przekazane zostaną Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie niezwłocznie po wskazaniu rachunku bankowego na który mają zostać przebrane, lecz nie wcześniej niż w dniu 2 listopada 2009 r.,

- 8) wykaz wszystkich udzielonych w 2009 r. przez Dyrektora Izby Skarbowej zezwoleń na urządzenie loterii promocyjnych przekazany zostanie Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie w dniu 2 listopada 2009 r.,
- 9) wykaz wszystkich spraw przekazanych przez Dyrektora Izby Skarbowej do Ministra Finansów, w związku ze złożonymi przez strony odwołaniami od decyzji wydanych przez Dyrektora Izby Skarbowej na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych przekazany zostanie Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie w dniu 2 listopada 2009 r.,
- 10) kopie kart kontowych (z saldem na dzień 28 października 2009 r.) prowadzonych przez właściwe urzędy skarbowe, a dotyczące wpłat podatku od gier dokonywanych przez podmioty prowadzące działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa małopolskiego, przekazane zostaną Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie do dnia 30 listopada 2009 r.

[Dowód: akta kontroli str. 9-13]

Na podstawie 9 protokołów zdawczo – odbiorczych Izba Skarbowa przekazała w okresie od dnia 2 listopada 2009 r. do dnia 8 stycznia 2010 r. do Izby Celnej w Krakowie dokumentację z zakresu zadań wykonywanych na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych, w tym m.in.:

- w dniu 2 listopada 2009 r. akta wszystkich spraw w toku, niezakończonych przez Izbę Skarbową do 31 października 2009 r. (w szczególności: 214 wniosków o zmianę decyzji, 12 wniosków o udzielenie zezwoleń oraz 9 wniosków o przedłużenie zezwoleń),
- w dniu 2 listopada 2009 r.: wykaz udzielonych w 2009 r. przez Izbę Skarbową zezwoleń na urządzenie loterii promocyjnych (7 decyzji) oraz informatyczną bazę danych (wraz z wyszczególnionymi punktami gier) dotyczącą podmiotów posiadających zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych,
- w okresie od 2 listopada 2009 r. do 30 grudnia 2009 r. wydane przez Dyrektora Izby Skarbowej i w dalszym ciągu obowiązujące zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych (36 decyzji koncesyjnych oraz 1.216 decyzji zmieniających),
- w dniu 8 stycznia 2010 r. wydane przez Dyrektora Izby Skarbowej i w dalszym ciągu obowiązujące zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier

na automatach o niskich wygranych (7 decyzji koncesyjnych oraz 573 decyzje zmieniające).

[Dowód: akta kontroli str. 15-16]

Do dnia 31 października 2009 r. nie zakończono 12 postępowań o udzielenie zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Wnioski o wydanie ww. zezwoleń wpłynęły do Izby Skarbowej we wrześniu lub październiku 2008 r. (5 przypadków) oraz w okresie od lutego do sierpnia 2009 r. (7 przypadków). Akta przedmiotowych spraw przekazano do Izby Celnej w Krakowie w dniu 2 listopada 2009 r., tj. w pierwszym dniu roboczym po zmianie ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Według stanu na dzień 31 października 2009 r. nie wystąpiły sprawy w toku o wydanie zezwoleń na urządzenie loterii promocyjnych, loterii fantowych oraz gier bingo fantowych.

Do dnia 31 października 2009 r. Izba Skarbowa nie rozpatrzyła 9 wniosków o przedłużenie zezwoleń na urządzenie gier na automatach o niskich wygranych. Wnioski w ww. sprawach wpłynęły do Izby Skarbowej w I półroczu 2009 r. (4 przypadki) oraz w okresie od lipca do października 2009 r. (5 przypadków), a w dniu 2 listopada 2009 r. zostały przekazane wraz z aktami spraw do Izby Celnej w Krakowie.

[Dowód: akta kontroli str. 23-25]

W wyniku analizy dokumentacji źródłowej – dotyczącej łącznie 21 postępowań, w tym: 9 postępowań o przedłużenie zezwoleń oraz 12 postępowań o udzielenie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, które nie zostały zakończone przed Dyrektorem Izby Skarbowej, a następnie w dniu 2 listopada 2009 r. akta tych spraw przekazano do Izby Celnej w Krakowie – stwierdzono, że za wyjątkiem pism o niezafatwieniu spraw w terminie, w aktach przedmiotowych spraw:

- nie znajdowały się dokumenty świadczące o podejmowaniu przez Izbę Skarbową działań w toku tych postępowań (np. wezwania do uzupełnienia złożonych przez spółki wniosków, adnotacje z przeprowadzonych rozmów z pracownikami spółek, pisma kierowane do innych organów w ramach prowadzonych postępowań) – dotyczyło to 8 postępowań, z czego: w 2 przypadkach wnioski złożono w marcu 2009 r., a 6 wniosków wpłynęło do Izby Skarbowej w okresie od sierpnia 2009 r. do października 2009 r.,
- znajdowały się dokumenty świadczące o podejmowaniu przez Izbę Skarbową działań w toku tych postępowań (m.in. pisma do ABW i Ministerstwa Finansów oraz wezwania

do uzupełnienia wniosków lub złożenia wyjaśnień przez spółki), przy czym dokumenty takie sporządzone były w terminach od 57 dni do 346 dni od daty wpływu wniosku – dotyczyło do 13 postępowań, z czego: w 5 przypadkach wnioski złożono we wrześniu lub październiku 2008 r., 3 wnioski wpłynęły do Izby Skarbowej w I kwartale 2009 r., a kolejne 5 wniosków wpłynęło w II kwartale 2009 r.

Równocześnie, stwierdzono że w toku przedmiotowych postępowań spółki wielokrotnie uzupełniały złożone wnioski, a w 8 przypadkach strony dokonały ponad 10 uzupełnień wniesionych podań (w jednym z postępowań spółka uzupełniała swój wniosek 129 razy). Ponadto, ustalono że w aktach badanych spraw nie zamieszczono adnotacji wskazujących, na jakim etapie postępowania znajdowały się sprawy do momentu ich przekazania do Izby Celnej w Krakowie, zawierające w szczególności opis działań podjętych przez Izbę Skarbową, a także wykaz ewentualnych braków w złożonych wnioskach. ✓

[Dowód: akta kontroli str. 377-402]

 – Wicedyrektor Izby Skarbowej wyjaśnił, że: (cyt.) „W trakcie prowadzenia postępowań Dyrektor Izby Skarbowej w Krakowie podejmował szereg czynności, jednak nie wszystkie, a nawet większość z nich nie miała odzwierciedlenia w dokumentach znajdujących się w aktach sprawy. Aby je przybliżyć należy prześledzić kolejne etapy weryfikacji wniosku o uzyskanie lub przedłużenie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

W pierwszej kolejności wnioski te należało sprawdzić pod względem kompletności dokumentów zgodnie z zapisem art. 32 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. W razie braków do podmiotu składającego wysyłano pisemne wezwanie lecz wcześniej aby przyspieszyć postępowanie, telefonicznie informowano podmiot o koniecznych uzupełnieniach. Następnie wszystkie punkty z wnioskowanej przez podmiot listy punktów musiały być zweryfikowane zarówno w prowadzonej w tut. organie informatycznej bazie danych (dot. punktów gier) jak i w terenie, pod względem spełniania przez nie zapisów ww. ustawy, w tym art. 30, tj. np. czy lokale nie są objęte już innym zezwoleniem, czy znajdują się pod wskazanym adresem, czy spełniają wymogi dotyczące odległości co najmniej 100 metrów od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, placówek opiekuńczych i ośrodków kultu religijnego, czy stanowią fizycznie odrębne i niezależne pomieszczenia przystosowane do prowadzenia w nich działalności gospodarczej i czy jest w nich prowadzona działalność gospodarcza, czy znajdują się w budynkach na trwale związanych z gruntem, a w przypadku występowania dwóch lokali pod jednym adresem

o potwierdzenie czy punkty te są odrębnymi, niezależnymi od siebie lokalami. Weryfikacje te przeprowadzali pracownicy tut. Referatu ds. Gier – głównie na terenie miasta Krakowa oraz pracownicy Urzędów Skarbowych woj. małopolskiego po skierowaniu przez Dyrektora tut. Izby Skarbowej do właściwego urzędu prośby o przeprowadzenie weryfikacji.

W sytuacji gdy wnioskowany lokal nie spełniał wspomnianych wyżej wymogów, pracownicy tut. Referatu telefonicznie kontaktowali się z podmiotem, informowali o zastrzeżeniach dot. punktów. Podmioty z kolei ponownie weryfikowały punkty poprzez zatrudnionych operatorów, dostarczały niezbędne dokumenty np. zaświadczenia lub oświadczenia od geodetów oraz urzędów miast i gmin dot. spełnienia przez wnioskowany lokal zapisów art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. W niektórych przypadkach niezbędnym było przedłożenie w tut. Izbie Skarbowej dokumentów potwierdzających samodzielność i odrębność lokalu, zaświadczeń dot. prowadzonej działalności gospodarczej w lokalu lub właściwego tytułu prawnego.

Powyżej wymienione dokumenty dostarczane były do tut. Izby Skarbowej po przeprowadzonych weryfikacjach i telefonicznym kontakcie pracowników z podmiotami wnioskującymi o wydanie lub przedłużenie zezwolenia na prowadzenie działalności dot. gier na automatach o niskich wygranych.

Często punkty takie były weryfikowane ponownie w ramach tego samego postępowania, przez pracowników tut. Izby Skarbowej – po złożeniu wyjaśnień przez podmiot.

Zdarzały się również sytuacje, że wnioskowany lokal był objęty już zezwoleniem innego podmiotu, lecz nie była tam prowadzona działalność związana z grami na automatach o niskich wygranych, bądź nastąpiła w lokalu zmiana właściciela i nowy właściciel nie chciał współpracować z podmiotem, który posiadał zezwolenie na ten lokal.

Wówczas pracownik Izby Skarbowej podejmował czynności zmierzające do wyjaśnienia wątpliwości związanych z punktem u podmiotu, który nie prowadził tam działalności poprzez wezwanie – monit, telefoniczny kontakt z podmiotem, a czasem postępowanie zmierzające do wydania decyzji dostosowawczej.

W niektórych przypadkach Spółki same zwracały się do tut. Organu o przedłużenie postępowania ponieważ były w trakcie gromadzenia nowych umów i pozyskiwania nowych lokali.

Powyżej wymienione przykładowe działania prowadziły do ustalenia ostatecznej listy punktów, która miała być objęta zezwoleniem, jednak brak jest udokumentowania tych czynności w katach spraw. Adnotacje z weryfikacji punktów w terenie dokonywane przez pracowników Izby Skarbowej oraz pisma w tej sprawie wysyłane do urzędów skarbowych,

znajdujące się w Izbie Skarbowej w Krakowie były przedmiotem analizy (...) NIK (...) {przyp. kontrolera: działania te opisano w pkt 3.4. protokołu kontroli}

Ponadto w celu usprawnienia prowadzonych postępowań pracownicy Izby Skarbowej często, nawet kilka razy dziennie, kontaktowali się w powyższych sprawach z podmiotami telefonicznie, czego również brak jest odzwierciedlenia w aktach sprawy.

Efektem powyższych działań były kolejne uzupełnienia składane przez podmioty oraz wycofane punkty.

Zaznaczyć również należy, że były to czynności czasochłonne, zarówno same weryfikacje jak i pozyskiwanie wymaganych dokumentów przez Spółki.

Zauważyć należy, iż specyfika prowadzonych spraw, prowadzone często równoległe postępowania, gdzie rozstrzygnięcie jednego wpływało na inne, ogromny wpływ dzienny dokumentów (często kilkadziesiąt pism), ciągłe zmiany punktów w ramach zezwoleń i w ramach złożonych wniosków o udzielenie zezwolenia powodowały, iż wręcz niemożliwe było dokumentowanie każdej czynności i każdej rozmowy telefonicznej z podmiotem.

W aktach spraw (...) nie zamieszczono adnotacji wskazujących, na jakim etapie postępowania znajdowały się przedmiotowe postępowania do momentu ich przekazania do Izby Celnej w Krakowie, zawierające w szczególności opis działań podjętych przez Izbę Skarbową w Krakowie, a także wykaz ewentualnych braków w złożonych wnioskach, ponieważ:

- brak jest wymogu i podstawy prawnej takiego działania – żaden przepis prawa nie nakłada takiego obowiązku na organ przekazujący postępowanie w toku innemu organowi – mogłoby to oznaczać próbę narzucenia określonego rozstrzygnięcia organowi, który jest właściwy do jego dokonania i związanie go własną oceną zebranego materiału dowodowego naruszając w ten sposób zasadę bezstronności,
- etap postępowania wynikał z akt spraw,
- do Izby Celnej w Krakowie wraz z przejęciem przez Izbę Celną obowiązków dot. gier na automatach o niskich wygranych, przekazanych zostało dwóch doświadczonych pracowników Referatu ds. Gier tut. Izby Skarbowej, znających problematykę przekazywanych spraw – w celu usprawnienia pracy,
- wraz ze sprawami przekazana została informatyczna baza danych dotycząca podmiotów posiadających zezwolenia Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie na urządzanie i prowadzenie na terenie województwa małopolskiego wraz z wyszczególnionymi poszczególnymi punktami gier,

- *w okresie przed przekazaniem spraw do Izby Celnej w Krakowie (przekazanych zostało 237 postępowań w toku), oprócz zwykłego prowadzenia spraw, pięciu – a na kilka dni przed przekazaniem spraw – sześciu pracowników, tut. Izby Skarbowej (dwóch pracowników przebywało na dłuższym zwolnieniu lekarskim) musiało wykonać spisy przekazanych akt, gdzie w niektórych przypadkach spisy obejmowały ponad 1000 kart.”.*

[Dowód: akta kontroli str. 377-381, 403-406]

Ponadto, na podstawie analizy dokumentacji ww. 21 postępowań o przedłużenie zezwoleń lub udzielenie zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych stwierdzono, że po otrzymaniu pisma Ministerstwa Finansów z dnia 26 czerwca 2009 r. (które opisano w pkt 3.3. protokołu kontroli) Izba Skarbowa:

- w 10 przypadkach zwróciła się do Biura Ewidencji i Archiwum Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego w Warszawie o podanie informacji, czy w bazie tego organu znajdują się rekordy dotyczące udziałowców, członków zarządu i rady nadzorczej spółek ubiegających się o udzielenie lub przedłużenie zezwolenia, które mogą mieć wpływ na ustalenie czy osoby te spełniają wymogi określone w art. 27b ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych,
- w 6 przypadkach zwróciła się do Departamentu Kontroli Celno – Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów z wnioskiem o podanie informacji, czy w bazie Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych znajdują się rekordy dotyczące udziałowców, członków zarządu i rady nadzorczej spółek ubiegających się o udzielenie lub przedłużenie zezwolenia, które mogą mieć wpływ na ustalenie czy osoby te posiadają przymiot nienagannej opinii, o której mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych.

[Dowód: akta kontroli str. 377-402]

2.3. Analiza 10 postępowań prowadzonych przez Izbę Skarbową w sprawie wydania zezwoleń na urządzenie gier na automatach o niskich wygranych

W okresie objętym kontrolą Izba Skarbowa zakończyła 18 postępowań w sprawie udzielenia zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, z czego: 17 postępowań zakończono udzieleniem ww. zezwolenia (w tym: 13 zezwoleń udzielono w 2008 r. i 4 zezwolenia udzielono

w 2009 r.), a 1 przypadku odmówiono udzielenia zezwolenia (decyzja z dnia 30 czerwca 2009 r.).

[Dowód: akta kontroli str. 63, 293-302]

Kontrolą objęto 10 postępowań prowadzonych przez Izbę Skarbową, z czego: 5 postępowań zakończonych udzieleniem zezwolenia w 2008 r., 4 postępowania zakończone udzieleniem zezwolenia w 2009 r. oraz 1 postępowanie zakończone odmownie. Ze względu na fakt, że dokumentacja dotycząca ww. postępowań prowadzonych przez Izbę Skarbową została przekazana do Izby Celnej w Krakowie czynności kontrolne przeprowadzono w jednostce, w której znajdowała się dokumentacja źródłowa, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 068249 z dnia 24 sierpnia 2010 r.

[Dowód: akta kontroli str. 223-343]

Analiza 10 postępowań prowadzonych przez Izbę Skarbową o udzielenie zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych wykazała, że rozstrzygnięcia w przedmiotowych sprawach zapadały na podstawie kompletnych wniosków, zawierających dokumenty wymagane na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych.

Poddane kontroli postępowania nie zostały zakończone w terminie określonym w art. 34 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, tj. w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku, przy czym wynikało to z przyczyn niezależnych od Izby Skarbowej. Rozpatrzenie przedmiotowych wniosków nastąpiło w terminach od 185 dni do 715 dni od daty złożenia wniosku (w 8 przypadkach rozpatrzenie nastąpiło w terminach od 185 dni do 411 dni, a w kolejnych 2 przypadkach w odpowiednio w terminach 626 dni i 715 dni). Główną przyczyną nierozpatrzenia wniosków w ww. terminie było wielokrotne ich uzupełnianie przez spółki ubiegające się o udzielenie zezwoleń (od 8 do 44 uzupełnień do poszczególnych wniosków). Uzupełnienia te dotyczyły przede wszystkim zmian w zakresie liczby i lokalizacji dotychczasowych punktów gier oraz przedłożenia stosownych dokumentów w tym zakresie (umowy najmu, potwierdzenie spełnienia wymogów z art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych). Ponadto, w przypadku postępowania zakończonego po 626 dniach (decyzja nr PP-4/4600/195/06 z 27 czerwca 2008 r.) uzupełnienia wymagały również dokumenty potwierdzające legalność źródeł pochodzenia środków na pokrycie kapitału spółki, a postępowanie zakończone po 715 dniach (decyzja nr WN-4/4600-132/08 z 1 lipca 2008 r.) zostało ostatecznie rozstrzygnięte po ponownym rozpatrzeniu sprawy przez organ I instancji, przeprowadzonym na skutek

uchylenia pierwotnej decyzji Dyrektora Izby Skarbowej przez Ministra Finansów. Przed upływem terminu określonego w art. 34 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, Izba Skarbowa kierowała do stron pisemne zawiadomienia o niezafatwieniu w terminie wniosku (z uwagi na konieczność wyjaśnienia wszystkich wątpliwości warunkujących podjęcie rozstrzygnięcia, a w szczególności dotyczących ustalenia ostatecznego wykazu punktów gier) oraz wyznaczała nowy termin załatwienia sprawy.

[Dowód: akta kontroli str. 223-343]

W przypadku 9 objętych kontrolą postępowań zakończonych udzieleniem zezwolenia w przedmiotowym zakresie spełnione zostały ustawowe przesłanki do ich udzielenia, określone w art. 5 ust. 1 i 2, art. 9 pkt 3, art. 25 pkt 3, art. 26 ust. 1 i 2, art. 27a, art. 27b ust. 1 i art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych.

Stosownie do wymogów określonych w art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, zezwolenie nie jest wydawane jeżeli założycielami albo akcjonariuszami (udziałowcami) spółek prowadzących działalność w zakresie gier, dysponującymi akcjami (udziałami), których wartość przekracza jedną setną kapitału spółki, lub członkami zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej takich spółek są osoby fizyczne, prawne lub spółki nieposiadające osobowości prawnej, co do których istnieją uzasadnione zastrzeżenia z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego. Równocześnie, w art. 33 ust. 1 cyt. ustawy określono, że osoby fizyczne będące współnikami spółki prowadzącej działalność w zakresie gier (przedstawiające sobą jedną setną kapitału) oraz osoby fizyczne będące członkami władz (zarządu, rady nadzorczej) spółki ubiegającej się o zezwolenie powinny posiadać nienaganną opinię, w szczególności muszą przedstawić zaświadczenie, że nie były skazane prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe.

W kontrolowanym okresie Izba Skarbowa nie posiadała dostępu do informacji zgromadzonych w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych (co opisano w pkt 3.3. protokołu kontroli). W celu potwierdzenia spełnienia wymogów określonych w art. 27b ust. 1 pkt 1 i art. 33 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych Izba Skarbowa każdorazowo wymagała złożenia przez osoby wymienione w cyt. przepisach oświadczeń, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 19 tej ustawy (wskazujących, że nie toczy się przeciwko nim postępowanie przed organami wymiaru sprawiedliwości w sprawach przestępstw określonych w art. 299 Kodeksu karnego) oraz przedłożenia przez ww. osoby (a także współników spółek będących właścicielami udziałów lub akcji w spółce

ubiegającej się o udzielenie zezwolenia) zaświadczeń z Krajowego Rejestru Karnego. W toku 9 poddanych analizie postępowań zakończonych udzieleniem zezwolenia Izba Skarbowa nie zwracała się do innych organów (w tym: Ministerstwa Finansów, ABW, CBS, Prokuratury oraz urzędów kontroli skarbowej) o udzielenie informacji w zakresie wymienionym w art. 27b ust. 1 pkt 1 i art. 33 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. W ramach postępowania zakończonego odmową udzielenia zezwolenia, Izba Skarbowa – w związku z informacjami otrzymanymi z Ministerstwa Finansów – podjęła działania zmierzające do uzyskania dodatkowych informacji od organów ścigania oraz organu kontroli skarbowej (co opisano w dalszej części tego punktu niniejszego protokołu kontroli).

[Dowód: akta kontroli str. 223-343]

 - Wicedyrektor Izby Skarbowej wyjaśnił, że: (cyt.) „(...) Dyrektor Izby Skarbowej w Krakowie zauważa (...), iż ustawa o grach i zakładach wzajemnych nie nakładała na Dyrektora Izby Skarbowej obowiązku zwracania się przed wydaniem zezwolenia na urządzenie i prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych do Ministerstwa Finansów oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego o przekazanie informacji w zakresie sprawdzania czy istnieją uzasadnione zastrzeżenia z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego do osób, o których mówią powyższe przepisy.

W ramach prowadzonych ww. postępowań każdorazowo żądano oświadczeń osób, o których mowa w art. 27b ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, że nie toczy się przeciwko nim postępowanie przed organami wymiaru sprawiedliwości w sprawach przestępstw określonych w art. 299 Kodeksu karnego, a także zaświadczeń wydanych przez uprawnione organy, że osoby te nie figurują w Krajowym Rejestrze Karnym. Wielokrotnie oświadczeń takich i zaświadczeń żądano także (pomimo braku takiego ustawowego wymogu) od udziałowców spółek będących właścicielami udziałów lub akcji podmiotu ubiegającego się o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Należy także zauważyć, że Dyrektor tut. Izby Skarbowej nie posiadał dostępu do informacji z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnej, pomimo poczynionych starań w tym zakresie (...)

Dyrektor tut. Izby Skarbowej informuje, że w sytuacjach wątpliwych lub gdy zachodziło podejrzenie, że osoba dysponująca akcjami (udziałami), których wartość przekracza jedną

setną kapitału spółki, lub będącą członkiem zarządu, rady nadzorczej lub komisji rewizyjnej podmiotów posiadających lub starających się o uzyskanie zezwolenia na urządzanie i prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych na terenie woj. małopolskiego może nie spełniać wymogów powyżej cytowanych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych, kierował zapytania m.in. do Ministerstwa Finansów, Prokuratury, Policji.

Natomiast po otrzymaniu pisma Ministerstwa Finansów Departament Służby Celnej z dnia 26.06.2009 r. nr SC13-0680/45-3/PKV/SDQ/2009/9140 (...) zapytania takie kierowane były (...) w sytuacji gdy podmiot złożył wniosek o wydanie lub przedłużenie zezwolenia.

[Dowód: akta kontroli str. 369-375]

W dniu 3 lipca 2009 r. do Izby Skarbowej wpłynęło pismo Departamentu Służby Celnej Ministerstwa Finansów z dnia 26 czerwca 2009 r., w którym wskazano m.in. do jakich organów należy kierować zapytania dotyczące spełnienia wymogów określonych w art. 27b ust. 1 i art. 33 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych (korespondencję z Ministerstwem Finansów w tym zakresie opisano w pkt. 3.3. protokołu kontroli).

Czynności podjęte przez Izbę Skarbową – w toku postępowań prowadzonych po otrzymaniu ww. pisma Ministerstwa Finansów z dnia 26 czerwca 2009 r. – w zakresie sprawdzenia wymogów określonych w cyt. powyżej przepisach opisano w pkt. 2.2. protokołu kontroli.

[Dowód: akta kontroli str. 375]

W jednym z analizowanych przypadków, pierwotnie Dyrektor Izby Skarbowej wydał w dniu 28 grudnia 2007 r. decyzję, w której odmówił udzielenia zezwolenia na urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Powodem tej odmowy było stwierdzenie przez organ koncesyjny nieterminowego wywiązywania się spółki w latach wcześniejszych z obowiązków: podatkowych oraz zapłaty składek na ubezpieczenia społeczne, tj. niespełnienie wymogów określonych w art. 27a pkt 2 i 3 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. W wyniku złożonego przez Spółkę odwołania Minister Finansów, decyzją z dnia 3 marca 2008 r. (nr SC-PG/725/36/PK/08/1818), uchylił w całości decyzję organu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W uzasadnieniu swojej decyzji Minister Finansów wskazał m.in., że z zapisów art. 27a pkt 2 i 3 oraz art. 32 ust. 1 pkt 17 i 18 ustawy o grach i zakładach wzajemnych wynika, że: „(...) podmiot ubiegający się o zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych powinien przedłożyć stosowne zaświadczenia

o terminowym wywiązywaniu się z obowiązków podatkowych i terminowym opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne. Przytoczone przepisy nie precyzują jednak jaki okres prowadzonej działalności ma obejmować zaświadczenie, tzn. czy ma obejmować cały okres prowadzonej przez ubiegający się o zezwolenie podmiot działalności, czy tylko okres prowadzenia działalności odpowiednio krótszy. Wskazówką w tym względzie mogą być przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (...) dotyczące zaświadczeń.

Zgodnie z art. 306a § 1, 3 i 4 ustawy – Ordynacja podatkowa organ podatkowy wydaje zaświadczenia na żądanie osoby ubiegającej się o zaświadczenie. Zaświadczenie potwierdza stan faktyczny lub prawny istniejący w dniu jego wydania. Wydaje się je w granicach żądania wnioskodawcy.

Przyjąć należy zatem, opierając się na treści powołanych powyżej zapisów art. 306a ustawy – Ordynacja podatkowa, iż przy braku precyzyjnego uregulowania (tak jak ma to miejsce w przypadku art. 27a pkt 2 i 3 ustawy) to wnioskodawca określa przedział czasowy zaświadczenia, o które występuje do właściwego organu.

Można zatem uznać, że gdyby intencją ustawodawcy było określenie, że zaświadczenia o terminowym regulowaniu należności, o których mowa w art. 27a pkt 2 i 3 ustawy, mają odnosić się do całego okresu prowadzonej przez podmiot działalności – od daty zawiązania spółki, bądź też mają się odnosić do konkretnego przedziału czasowego, to niewątpliwie ustawa zawierałaby stosowny i precyzyjny zapis w tym zakresie. Posługując się wykładnią celowościową należy uznać, iż intencją ustawodawcy nie było określenie, że zaświadczenia o terminowym regulowaniu należności, o których mowa w art. 27a pkt 2 i 3 ustawy, muszą odnosić się do całego okresu prowadzonej przez Spółkę działalności gospodarczej.

(...) Należy zatem stwierdzić, iż organ I instancji wydając zaskarżoną decyzję zajął stanowisko zbyt restrykcyjne przy interpretacji nieprecyzyjnych przepisów art. 27a pkt 2 i 3 ustawy (...). Wydając decyzję z dnia 1 lipca 2008 r. (nr WN-4/4600-132/08) organ I instancji przyjął wykładnię zaprezentowaną w ww. decyzji Ministra Finansów i po ponownym rozpatrzeniu sprawy wydał decyzję udzielającą spółce zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

[Dowód: akta kontroli str. 249-254, 267-284]

Spełnienie wymogów określonych w art. 30 cyt. ustawy, dotyczących lokalizacji punktów gier na automatach o niskich wygranych ustalano m.in. na podstawie: zaświadczeń wydawanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego lub zaświadczeń

uprawnionych geodetów, bądź w drodze weryfikacji punktów gier przez pracowników Izby Skarbowej lub pracowników właściwego miejscowo urzędu skarbowego. Według stanu na dzień złożenia wniosków, wszystkie poddane analizie podmioty spełniały wymogi art. 25 pkt 3 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, zgodnie z którymi wysokość kapitału spółki ubiegającej się o zezwolenie nie może wynosić mniej niż równowartość 200 tys. euro. W przypadku spółki, która otrzymała zezwolenie na podstawie decyzji nr WN-4/4600-295/08 z dnia 27 marca 2009 r., wysokość jej kapitału na dzień wydania przedmiotowej decyzji nie przekraczała równowartości 200 tys. euro (wynosiła 174.357 tys. euro wg kursu średniego NBP). W dniu 6 lipca 2009 r. spółka dokonała podwyższenia kapitału zakładowego do kwoty 1.000 tys. zł, co stanowiło równowartość 228.671 tys. euro (wg kursu średniego NBP).

[Dowód: akta kontroli str. 223-343]

 Wicedyrektor Izby Skarbowej wyjaśnił, że: (cyt.) „Zgodnie z art. 25 pkt 3 ustawy z dnia 29 lipca 1992 roku o grach i zakładach wzajemnych (...) wysokość kapitału spółki akcyjnej lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością <ubiegającej się o zezwolenie>, o którym mowa w art. 24 ust. 1 i 1a, nie może wynosić mniej niż równowartość: 200 tys. euro - gdy zezwolenie dotyczy prowadzenia gier na automatach o niskich wygranych. Natomiast zgodnie z art. 32 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy wniosek o udzielenie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier cylindrycznych, gier w karty, gier w kości, gry bingo pieniężne, zakładów wzajemnych, gier na automatach oraz gier na automatach o niskich wygranych powinien zawierać oznaczenie imienne udziałów i akcji z określoną ich wartością.

Ponadto zgodnie z pismem Ministerstwa Finansów Departament Gier Losowych i Zakładów Wzajemnych z dnia 30.07.2003 r. nr GL-725/I/O/1-26/03, odnośnie stosowania m.in. art. 25 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, ww. Departament Ministerstwa Finansów wyraził pogląd, iż w celu określenia kursu euro według którego należy określić wysokość kapitału spółki, właściwe będzie posłużenie się kursem z dnia złożenia wniosku. Należy podkreślić, że w art. 25 pkt 3 ww. ustawy ustawodawca użył zwrotu <ubiegającej się o zezwolenie> – zatem należy przyjąć, że podmiot ubiegający się o zezwolenie, na dzień złożenia wniosku winien bezwzględnie spełniać taki wymóg.

Należy także zauważyć, że w cytowanym przepisie brak jest wskazania wg jakiego kursu należy liczyć kwotę 200.000 euro tj. zakupu, średniego czy sprzedaży.

(...) Spółka z o.o. w dniu złożenia wniosku spełniała powyższy wymóg. Nadmienić należy również, iż w dniu 06.07.2009 r. ww. Spółka podwyższyła kapitał zakładowy z 800.000,00 zł do 1.000.000,00 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 163-164, 173-176]

Zgodnie z postanowieniami art. 38 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych spółka, której udzielono zezwolenia, jest obowiązana złożyć w terminie określonym w zezwoleniu finansowe zabezpieczenie.

W poddanych kontroli decyzjach określano, że przed podjęciem działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych spółka obowiązana jest przedłożyć w Izbie Skarbowej dokumenty potwierdzające dokonanie zabezpieczenia finansowego w wysokości i w formie (wnioskowanej przez podmiot) określonej w art. 38 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Równocześnie w decyzjach ustalano nieprzekraczalny termin rozpoczęcia działalności, wynoszący 12 miesięcy od dnia udzielenia zezwolenia.

W przypadku 7 podmiotów, którym udzielono zezwoleń, zabezpieczenia finansowe zostały złożone zgodnie z wymogami określonymi w art. 38 ustawy o grach i zakładach wzajemnych oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. Nr 102, poz. 948 ze zm.). Izba Skarbowa weryfikowała prawidłowość złożonych zabezpieczeń w terminie od 13 dni do 138 dni od daty wydania zezwolenia, na podstawie dokumentów złożonych przez spółki.

W aktach spraw przekazanych przez Izbę Skarbową do Izby Celnej w Krakowie nie znajdowały się dokumenty potwierdzające złożenie zabezpieczeń finansowych do decyzji nr WN-4/4600-227/08 z dnia 15 czerwca 2009 r. oraz nr PG/4600-220/08 z dnia 27 sierpnia 2009 r., przy czym w decyzjach tych określono wymóg ich przedłożenia przed rozpoczęciem działalności w zakresie objętym zezwoleniem, a w obu przypadkach nieprzekraczalne terminy rozpoczęcia działalności przez spółki ustalone zostały na 12 miesięcy od daty wydania wymienionych decyzji (tj. przypadały po dniu przejęcia zadań w tym zakresie przez organy Służby Celnej).

Pismem z dnia 13 lipca 2010 r. Wydział Rozliczeń Ceł i Podatków Izby Celnej w Krakowie zwrócił się do Izby Skarbowej o podanie informacji odnośnie formy i kwoty złożonego zabezpieczenia finansowego do zezwolenia nr PG/4600-220/08 z dnia 27 sierpnia 2009 r. W powołanym piśmie Izba Celna w Krakowie wskazała,

że w przekazanych aktach brak jest informacji w powyższym zakresie, a spółka prowadzi działalność w zakresie objętym zezwoleniem i zalega z zapłatą podatku za kwiecień i maj 2010 r. na łączną kwotę 68 tys. zł. W piśmie z dnia 26 lipca 2010 r. Dyrektor Izby Skarbowej wskazał m.in., że wszystkie dokumenty związane z ww. zezwoleniem zostały przekazane Izbie Celnej w Krakowie na podstawie protokołu zdawczo – odbiorczego nr 4 z dnia 30 listopada 2009 r. W toku niniejszej kontroli NIK – pismem z dnia 8 września 2010 r. – Izba Skarbowa przekazała do Izby Celnej w Krakowie pismo spółki z dnia 14 października 2009 r. (data wpływu 16 października 2009 r.), której udzielono zezwolenia nr PG/4600-220/08 z dnia 27 sierpnia 2009 r. (pismo przekazano do Izby Celnej w Krakowie po 327 dniach od daty wpływu do Izby Skarbowej). W przedmiotowym piśmie Dyrektor Izby Skarbowej wskazał m.in., że pismo zarejestrowano pod inną sygnaturą niż zezwolenie, co spowodowało nieprzekazanie tych dokumentów wcześniejszymi protokołami zdawczo – odbiorczymi, a także pismem z dnia 26 lipca 2010 r. W załączeniu do pisma z dnia 14 października 2009 r. spółka przekazała ubezpieczenie nieruchomości oraz akt notarialny o ustanowieniu hipoteki na rzecz Skarbu Państwa w związku z wydaniem zezwoleniem z dnia 27 sierpnia 2009 r. Do czasu przekazania akt sprawy do Izby Celnej w Krakowie podmiot nie przedłożył w Izbie Skarbowej aktualnego wyciągu z księgi wieczystej nieruchomości potwierdzającego wpis hipoteki na rzecz Skarbu Państwa w związku z ustanowieniem zabezpieczenia finansowego na podstawie udzielonego zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

[Dowód: akta kontroli str. 223-343, 349-367]

W sprawie dokumentów potwierdzających złożenie zabezpieczenia finansowego do decyzji nr PG/4600-220/08 z dnia 27 sierpnia 2009 r., Wicedyrektor Izby Skarbowej złożył wyjaśnienia o następującej treści: (cyt.) „Zezwolenie na urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych w 70 punktach zlokalizowanych na terenie województwa małopolskiego nr PG/4600-220/08 zostało udzielone Spółce z o.o. (...) przez Dyrektora tut. Izby Skarbowej w dniu 27.08.2009 r. Ww. zezwolenie zostało odebrane osobiście w siedzibie Izby Skarbowej w Krakowie przy ul. Wadowickiej 10 - przez Prezesa Zarządu (...) w dniu 24.09.2009 r. W punkcie 8 ww. decyzji został określony nieprzekraczalny termin rozpoczęcia działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, który został ustalony na dzień 26 sierpnia 2010 r. i przed tym terminem, zgodnie z pkt 9 zezwolenia, Spółka była

zobowiązana do przedłożenia w Izbie Skarbowej w Krakowie aktualnych dokumentów potwierdzających dokonanie zabezpieczenia finansowego.

W związku z wejściem w życie z dniem 31.10.2009 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (...), na mocy której kompetencje związane z wykonywaniem zadań ujętych w ustawie z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (...) przejęli Dyrektorzy Izb Celnych – protokołem zdawczo-odbiorczym z dnia 30.11.2009 r. akta przedmiotowej sprawy zostały przekazane do Dyrektora Izby Celnej w Krakowie. Do dnia przekazania akt ww. sprawy, do Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie nie wpłynęła od Spółki z o.o. (...) informacja o rozpoczęciu działalności, zgodnie z udzielonym zezwoleniem. Spółka nie przedstawiła tut. organowi także wyciągu z Księgi wieczystej potwierdzającego dokonanie zabezpieczenia finansowego w formie zabezpieczenia hipotecznego na nieruchomości stanowiącej własność Spółki, o czym jest mowa w pkt. 9 zezwolenia. W związku z powyższym Dyrektor Izby Skarbowej nie mógł weryfikować poprawności zabezpieczenia finansowego (...) Spółki z o.o.

Jednocześnie Dyrektor Izby Skarbowej informuje, że do tut. organu wpłynęło jedynie oświadczenie Prezesa Zarządu Spółki z o.o. (...) sporządzone w formie aktu notarialnego o ustanowieniu hipoteki kaucyjnej. W dokumencie tym, w § 6 wskazano, że stawający wnosi do Sądu Rejonowego w Cieszynie o wpis w dziale IV Księgi wieczystej hipoteki kaucyjnej na rzecz Skarbu Państwa.

Dokument ten wpłynął do Dyrektora Izby Skarbowej w dniu 16.10.2009 r., a zatem na 15 dni przed przejęciem kompetencji przez organy celne. Został przekazany do Dyrektora Izby Celnej w Krakowie pismem z dnia 08.09.2010 r.

Należy zauważyć, że zapis w akcie notarialnym o ustanowieniu hipoteki nie może jeszcze stanowić formy zabezpieczenia, z uwagi na fakt, że dokonanie wpisu do księgi wieczystej ma charakter konstytutywny (ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, tekst jedn. Dz.U. 2001, Nr 124, poz. 1361 ze zm.). Pismo wnioskodawcy miało więc wyłącznie charakter informacyjny (informacja o złożeniu wniosku o dokonanie wpisu hipoteki do sądu wieczystoksięgowego). Pismo wnioskodawcy otrzymane w dniu 16.09.2009 r. nie mogło zatem stanowić podstawy przyjęcia (weryfikacji) zabezpieczenia."

[Dowód: akta kontroli str. 163-164, 173-176]

W poddanych kontroli zezwoleniach naliczono opłaty za ich wydanie w sposób zgodny z wymogami określonymi w § 13 pkt 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 czerwca

2003 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych (Dz. U. Nr 102, poz. 948 ze zm.), przy czym do zapłaty obliczonych kwot wskazywano rachunek bankowy Ministerstwa Finansów. W aktach analizowanych spraw znajdowały się przekazane przez spółki dokumenty wygenerowane z systemów bankowości elektronicznej tych podmiotów, zawierające informacje dotyczące wpłat przedmiotowych kwot na konto Ministerstwa Finansów wskazane w poszczególnych decyzjach Dyrektora Izby Skarbowej.

[Dowód: akta kontroli str. 223-343]

Na podstawie decyzji nr WN-4/4600-194/08 z dnia 30 czerwca 2009 r. Dyrektor Izby Skarbowej odmówił spółce udzielenia zezwolenia na urządzenie i prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych na terenie województwa małopolskiego. Przyczyną odmowy udzielenia zezwolenia było niespełnienie wymogów art. 27b ust. 1 pkt 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, który stanowi, że zezwolenie nie jest wydawane jeżeli założycielami albo akcjonariuszami (udziałowcami) spółek prowadzących działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych, dysponującymi akcjami (udziałami), których wartość przekracza jedną setną kapitału spółki, są osoby fizyczne, co do których istnieją uzasadnione zastrzeżenia z punktu widzenia bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego. Ponadto wskazano, że wniosek spółki nie spełnia wymogu określonego w art. 33 ust. 1 cyt. ustawy, zgodnie z którym osoby fizyczne będące wspólnikami spółki prowadzącej działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych, przedstawiające sobą jedną setną kapitału oraz osoby fizyczne będące członkami władz spółki ubiegającej się o zezwolenie, powinny posiadać nienaganną opinię, w szczególności muszą przedstawić zaświadczenie, że nie były skazane prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe. W związku z otrzymaniem informacji z Ministerstwa Finansów dotyczącej powzięcia wiadomości o toczących się postępowaniach przeciwko jednemu z udziałowców spółki ubiegającej się o udzielenie zezwolenia na obszarze województwa małopolskiego (pismo Departamentu Służby Celnej Nr SC-PG-723/07-1/MPI/07/1257MB z dnia 17 lipca 2007 r. wraz z załączonym pismem Departamentu Kontroli Celno – Akcyzowej i Kontroli Gier Nr CA-IV-043-92/07/7984/BSO z dnia 13 lipca 2007 r. dotyczącym weryfikacji danych w Krajowym Centrum Informacji Kryminalnych), Izba Skarbowa skierowała zapytania do Prokuratury Rejonowej w Opolu i Prokuratury Rejonowej w Nysie oraz Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Opolu o podanie informacji dotyczących prowadzonych

postępowania przeciwko tej osobie. W toku prowadzonego postępowania Izba Skarbowa zgromadziła materiał dowodowy świadczący o tym, że przeciwko jednemu z udziałowców spółki (dysponujący udziałami, których wartość przekracza jedną setną kapitału spółki) toczyły się postępowania o popełnienie przestępstw, tj.:

- o przestępstwo przeciwko wymiarowi sprawiedliwości z art. 233 § 1 Kodeksu karnego, tj. składanie odmiennych zeznań w toku postępowania, które zostało zakończone skazaniem przez Sąd Rejonowy w Nysie w postępowaniu sygn. akt II K 201/07,
- o przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów z art. 271 § 1 Kodeksu karnego, tj. poświadczenie nieprawdy w treści uchwał z Wspólnego Zgromadzenia Wspólników podmiotu gospodarczego (brak odpowiedzi Prokuratury Rejonowej na pismo Izby Skarbowej dotyczące sposobu zakończenia postępowania),
- o przestępstwo skarbowe z art. 60 § 2 Kodeksu karnego skarbowego, tj. nieprzechowywanie ksiąg z działalności gospodarczej prowadzonej dla innego podmiotu, zakończone skierowaniem wniosku do Sądu Rejonowego o zezwolenie na dobrowolne poddanie się odpowiedzialności i wymierzeniem podejrzanemu kary grzywny.

Ponadto Izba Skarbowa uzyskała informacje o prowadzonych przez organ kontroli skarbowej postępowaniach podatkowych:

- w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku od towarów i usług, zakończonych wydaniem decyzji określających zobowiązania podatkowe (podatnik wpłacił kwoty określone w decyzjach),
- w zakresie dochodów nieznajdujących pokrycia w ujawnionych źródłach przychodów lub pochodzących ze źródeł nieujawnionych – kontrola w toku (podpisany protokół kontroli) – organ kontroli skarbowej był w trakcie opracowywania decyzji wymiarowych.

W trakcie prowadzonego przez Izbę Skarbową postępowania, po zapoznaniu pełnomocnika spółki z zebrany materiał dowodowy, został uzupełniony wniosek o udzielenie zezwolenia poprzez dostarczenie aktualnego odpisu z KRS, według którego w miejsce dotychczasowego udziałowca (wobec którego ustalono, że toczono były ww. postępowania) został wpisany jego czteroletni syn. W uzupełnieniu wniosku przekazano również umowę darowizny (w formie aktu notarialnego) przedmiotowych udziałów w spółce ubiegającej się o udzielenie zezwolenia przez dotychczasowego

udziałowca i jego małżonkę na rzecz ich niepełnoletniego syna. W wymienionej umowie darowizny określono m.in., że wszystkie uprawnienia wynikające z praw i obowiązków związanych z nabyciem przez obdarowanego przedmiotowych udziałów będzie wykonywał ojciec obdarowanego. W kolejnym uzupełnieniu wniosku spółka przedłożyła aneks do wskazanej umowy darowizny, którym na podstawie art. 102 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, darczyńcy postanowili, że przedmiot darowizny nie będzie objęty zarządem sprawowanym przez rodziców obdarowanego i powierzają zarząd tą częścią majątku swojego małoletniego syna innej osobie (o tym samym nazwisku), będącej jednocześnie właścicielem pozostałych udziałów spółki ubiegającej się o udzielenie zezwolenia oraz członkiem jej Rady Nadzorczej.

W uzasadnieniu decyzji z dnia 30 czerwca 2009 r. wskazano m.in., że powyższe czynności dotyczące zmiany udziałowca spółki, w ocenie organu I instancji miały na celu obejście przepisów art. 27b ust. 1 pkt 1 i art. 33 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. W toku prowadzonego postępowania Izba Skarbowa zwróciła się do Ministerstwa Finansów o zajęcie stanowiska w przedmiotowej sprawie, co opisano w pkt 3.3. protokołu kontroli.

Na skutek wniesionego przez spółkę odwołania z dnia 10 lipca 2009 r., Minister Finansów w dniu 12 listopada 2009 r. wydał decyzję nr SC13/725/21-2/PKV/09/10984, którą uchylił w całości decyzję organu I instancji z dnia 30 czerwca 2009 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia. W toku prowadzonego postępowania odwoławczego podmiot dokonał umorzenia udziałów małoletniego współnika spółki za wynagrodzeniem i przedstawił wyciąg z KRS zgodnie z którym jedynym udziałowcem spółki pozostawała osoba, której wcześniej powierzono zarząd nad przedmiotem ww. umowy darowizny. W uzasadnieniu swojej decyzji Minister Finansów wskazał m.in., że zgodnie z wymogami art. 26 ust. 4 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, każda zmiana w strukturze kapitału spółek posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych wymaga uzyskania zezwolenia właściwej izby skarbowej. W dniu 20 listopada 2009 r. Minister Finansów przekazał akta przedmiotowej sprawy do Izby Celnej w Krakowie.

[Dowód: akta kontroli str. 249-254, 293-316, 321-343, 345-348]

3. Nadzór i kontrola nad działalnością podmiotów urządzających gry i zakłady wzajemne

Zgodnie z postanowieniami określonymi w art. 48a ustawy o grach i zakładach wzajemnych izba skarbową, która udzieliła zezwolenia sprawuje nadzór i kontrolę nad działalnością podmiotów urządzających gry na automatach o niskich wygranych w zakresie zgodności tej działalności z przepisami ww. ustawy, udzielonym zezwoleniem oraz regulaminem gry. Równocześnie w art. 52b cyt. ustawy określono, że w zakresie gier na automatach o niskich wygranych czynności ministra właściwego do spraw finansów publicznych określone w art. 49, 50 i 52 wykonuje właściwa izba skarbową.

W § 4 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 sierpnia 2003 r. określono, że dyrektor izby skarbowej, który udzielił zezwolenia na urządzenie loterii fantowej, gry bingo fantowego i loterii promocyjnej, sprawuje nadzór i kontrolę w ramach, którego wykonuje czynności ministra właściwego do spraw finansów publicznych określone w art. 49 ust. 1, art. 50 ust. 1 i art. 52 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych.

 - Wicedyrektor Izby Skarbowej złożył wyjaśnienia o następującej treści: „*Odnosnie ujawniania i zapobiegania oszustwom podatkowym dotyczącym działalności związanej z grami na automatach o niskich wygranych główne narzędzia, środki i wiedzę posiadały urzędy skarbowe i służby celne.*

W sytuacji udzielenia zezwolenia na urządzenie takich gier w określonym punkcie Izba Skarbowa w Krakowie zawiadamiała o tym fakcie właściwego Naczelnika Urzędu Skarbowego oraz Dyrektora Izby Celnej w Krakowie poprzez przesłanie do wiadomości tym organom decyzji zezwalającej na urządzenie gier (decyzji zmieniających) wraz z listą punktów gier i ich adresami. Dzięki temu na bieżąco mogły wykonywać swoje zadania organy odpowiedzialne za pobór podatku (Urząd Skarbowy) i wykonywanie szczególnego nadzoru podatkowego w zakresie urządzania gier na automatach i na automatach o niskich wygranych (tj. Służby Celne).

Dokładne i bieżące informacje nt. ilości automatów do gier działających w danym punkcie posiadała Izba Celna, z uwagi na przeprowadzane czynności związane z dopuszczaniem automatu do gry w punkcie gier.

Odnosnie innych nieprawidłowości w okresie sprawozdawczym Izba Skarbowa w Krakowie podejmowała szereg działań i czynności w ramach posiadanych uprawnień w celu im zapobiegania. W ramach prowadzonych postępowań o udzielenie zezwoleń

na urządzanie gier na automatach o niskich wygranych, a także w ramach postępowań o zmianę udzielonych zezwoleń m.in. przeprowadzane były następujące czynności:

1. dokonywano oględzin w terenie proponowanych punktów gier z udziałem strony (często po wcześniejszym przeprowadzeniu weryfikacji we własnym zakresie (...)),
2. przeprowadzano weryfikacje proponowanych punktów gier zarówno przez pracowników tut. Izby Skarbowej prowadzących sprawę – głównie na terenie Krakowa oraz przez pracowników urzędów skarbowych na terenie woj. małopolskiego,
3. weryfikowano zabezpieczenia finansowe, które Spółki przed rozpoczęciem działalności w w/w zakresie zobowiązane były przedłożyć w tut. Izbie Skarbowej w wysokości obliczonej zgodnie z tabelą zawartą w art. 38 ustawy,
4. nadzór nad wysokością kapitału zakładowego określonego w art. 25 pkt 3 ustawy o grach i zakładach wzajemnych,
5. nadzór nad podmiotami, które otrzymały zezwolenie na urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych odnośnie przedkładania w tut. Izbie Skarbowej wymaganych prawem aktualnych świadectw^{*} zawodowych osób, o których mowa w § 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 czerwca 2003 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych,
6. zwracano się do organów ścigania (np. Prokuratura), Sądów, ABW, Departamentu Wywiadu Skarbowego Ministerstwa Finansów, Urzędów Skarbowych, Urzędów Kontroli Skarbowej, Urzędów Miast i Gmin, geodetów i innych o udzielenie informacji i wyjaśnień, dotyczących prowadzonych spraw,
7. wszczynano postępowania dostosowawcze w celu usunięcia nieprawidłowości,
8. w przypadku otrzymania informacji o możliwości zaistnienia nieprawidłowości – sprawę wyjaśniano, m.in. wysyłano do podmiotów prowadzących działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych wezwania i monity,
9. prowadzono, na bieżąco aktualizowaną, własną bazę wszystkich punktów gier na automatach o niskich wygranych o jakie kiedykolwiek podmioty zwracały się wnioskiem (na dzień 31.10.2010 r. w bazie znajdowało się 10.886 rekordów dot. punktów gier),
10. Dyrektor Izby Skarbowej zwracał się do Ministerstwa Finansów z wnioskami o udzielenie dla pracowników Izby Skarbowej zajmujących się sprawami gier na automatach o niskich wygranych dostępu do programu SERCE oraz zatwierdzenie pracowników tut. Izby Skarbowej, którzy mogliby zlecać zapytania do sytemu KCIK,

11. instruowano urzędy skarbowe w zakresie sposobu pomiaru odnośnie spełnienia przez punkty gier na automatach o niskich wygranych (art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych)”.

W okresie I.2008r. do X.2009r. nie stwierdzono przypadków oszustw podatkowych w rozliczeniach podatników podatku od gier. Przypadki takie nie zostały również zgłoszone do wiadomości Izby Skarbowej przez organy pierwszej instancji (Urzędy Skarbowe, UKS) ani organy szczególnego nadzoru podatkowego (Urzędy Celne).

Z uwagi na powyższe Izba Skarbowa w Krakowie nie posiada wiedzy na temat metod i mechanizmów oszustw podatkowych lub innych nieprawidłowości w rozliczeniach podatników podatku od gier. Izba Skarbowa nie posiadała kompetencji z zakresu poboru podatku od gier, a jedynie zadania związane z orzecznictwem w drugiej instancji w sprawach podatku od gier. W okresie sprawozdawczym nie było tego typu spraw.

Należy zauważyć, że podmioty otrzymywały zezwolenie na określoną liczbę punktów gier, w których mogły umieścić max. 3 automaty do gry. Za każdy automat zobowiązane były uiścić podatek od gier w formie zryczałtowanej, w wysokości stanowiącej równowartość 180 Euro.

W sytuacji stwierdzenia naruszenia zasad urządzania gier na automatach o niskich wygranych wszczynano postępowanie dostosowawcze mające na celu usunięcie nieprawidłowości. W okresie sprawozdawczym Dyrektor Izby Skarbowej w Krakowie wszczął 11 takich postępowań z czego 1 zostało umorzone, wydano 8 decyzji dostosowawczych nakazujących usunięcie nieprawidłowości, do których podmioty zastosowały się i nieprawidłowości zostały usunięte, a 2 postępowania w toku, zostały przekazane do Izby Celnej w Krakowie w związku z przejęciem przez izby celne kompetencji w zakresie gier.

[Dowód: akta kontroli str. 3-5, 21, 47-53]

3.1. Czynności nadzoru i kontroli określone w art. 49 ust. 1 i art. 50 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych

Stosownie do postanowień art. 49 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, podmioty urządzające gry i zakłady są obowiązane na każde wezwanie umożliwić osobom upoważnionym przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych wykonanie wszystkich czynności niezbędnych do zagwarantowania skuteczności kontroli i nadzoru, a w szczególności:

- udostępnić obiekty i urządzenia służące do prowadzenia gier losowych, zakładów wzajemnych lub gier na automatach;
- zapewnić wgląd w dokumentację i umożliwić sporządzanie kopii niezbędnych dokumentów;
- umożliwić na czas kontroli korzystanie z pomieszczeń wydzielonych w ośrodkach gier;
- umożliwić filmowanie i fotografowanie oraz dokonywanie nagrań dźwiękowych, jeżeli film, fotografia lub nagranie dźwiękowe może stanowić dowód lub przyczynić się do utrwalenia dowodu w sprawie będącej przedmiotem kontroli;
- udostępnić środki łączności lub konieczne środki techniczne, jakimi dysponuje, w zakresie czynności związanych z wykonywanym nadzorem i kontrolą;
- udzielać wszystkich wyjaśnień w sprawach mieszczących się w zakresie nadzoru i kontroli.

Równocześnie w art. 50 ust. 1 cyt. ustawy określono, że w toku wykonywania czynności związanych z nadzorem i kontrolą osoba upoważniona przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych może w szczególności: badać dokumenty i ewidencję, legitymować osoby w ośrodkach gier w celu ustalenia tożsamości, przesłuchiwać świadków oraz zabezpieczać dowody.

W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 października 2009 r. Izba Skarbowa przeprowadziła 1 postępowanie kontrolne w trybie art. 49 ust. 1 i art. 50 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Kontrolę przeprowadzono w dniu 30 kwietnia 2008 r., a jej zakres obejmował badanie zgodności urządzanej loterii promocyjnej z przepisami ustawy o grach i zakładach wzajemnych i przepisami wykonawczymi, udzielonym zezwoleniem nr PP-4/4601/1/06 z dnia 20 czerwca 2006 r. oraz zatwierdzonym regulaminem gry. Wyniki kontroli udokumentowano w protokole kontroli z dnia 30 kwietnia 2008 r., a postępowanie kontrolne zakończono wynikiem kontroli z dnia 31 lipca 2008 r., w którym nie stwierdzono nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie.

[Dowód: akta kontroli str. 81, 153-160]

Na temat przyczyn korzystania przez Izbę Skarbową w niewielkim zakresie z uprawnień określonych w art. 49 ust. 1 i art. 50 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych,

- Wicedyrektor Izby Skarbowej złożył wyjaśnienia o następującej treści: (cyt.) „*Izba Skarbowa w Krakowie podejmowała szereg działań i czynności w ramach posiadanych uprawnień w celu sprawowania nadzoru i kontroli przy użyciu najbardziej skutecznych środków i w miarę swoich możliwości.*”

Czynności Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie w zakresie nadzoru i kontroli były prowadzone na bieżąco w trakcie prowadzonych postępowań jak również po zakończeniu, jeśli tut. organ znalazł się w posiadaniu informacji o możliwości zaistnienia nieprawidłowości. (...) {przyp. kontrolera: realizowane przez Izbę Skarbową czynności w ramach nadzoru i kontroli zostały wskazane w wyjaśnieniach Wicedyrektora Izby Skarbowej zamieszczonych w pkt 3 niniejszego protokołu kontroli}

Zadania te realizowane były przez 7 pracowników do 26.05.2008 r., od 27.05.2008 r. przez 8 pracowników. W tym 4 osoby miały inne zadania – oprócz tych związanych z grami na automatach o niskich wygranych. Należy zauważyć, że według stanu na 30.10.2009 r. w przedmiotowym zakresie wydano 43 zezwolenia na prowadzenie i urządzenie gier na automatach o niskich wygranych i 1789 decyzji zmieniających, punktów gier objętych zezwoleniami i podlegających nadzorowi Izby Skarbowej w Krakowie było 3.238.

Nadmienić należy, iż żaden przepis nie obligował Dyrektora Izby Skarbowej do przeprowadzania kontroli we wskazanej przez pytającego formie – tj. np. w siedzibie podatnika na podstawie art. 49 i 50 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Do czynności tych upoważnione były natomiast Urząd Kontroli Skarbowej, Urzędy Skarbowe i Urzędy Celne. Charakter działalności objętej ww. ustawą powoduje, że weryfikacja realizacji przez podmioty warunków określonych w ustawie musi następować tam, gdzie działalność ma być wykonywana – czyli w terenie we wnioskowanych punktach gier, a także w siedzibie organu – weryfikacja formalna dokumentów. Do czasu objęcia punktów zezwoleniem, a także uruchomienia w nim działalności nie było podstaw do wszczynania kontroli – jak w zapytaniu – z uwagi na fakt, że działalność nie była jeszcze prowadzona. Czynności weryfikacyjne miały więc charakter kontroli prewencyjnej – a więc dokonywane były na innej niż wskazana podstawie prawnej. Podnieść również należy, że w strukturze organizacyjnej Izby Skarbowej w Krakowie nie istnieje komórka prowadząca kontrole zewnętrzne, inaczej niż to ma miejsce w przypadku Urzędu Kontroli Skarbowej, Urzędów Skarbowych i Urzędów Celnych. Wydaje się, że racjonalnym zamysłem ustawodawcy było rozdzielenie tych uprawnień na organy prowadzące postępowania koncesyjne (tu Izby Skarbowe) oraz na organy realizujące typowe zadania z zakresu kontroli (Urząd Kontroli Skarbowej, Urzędy Skarbowe i Urzędy Celne).

Dokumenty potwierdzające powyżej opisane czynności w przeważającej części zostały przekazane wraz z aktami spraw Dyrektorowi Izby Celnej w Krakowie.

[Dowód: akta kontroli str. 161-162, 167-171]

3.2. Czynności nadzoru i kontroli określone w art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o grach i zakładach wzajemnych

Stosownie do postanowień określonych w art. 52 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, minister właściwy do spraw finansów publicznych wydaje w formie decyzji polecenie usunięcia nieprawidłowości w razie stwierdzenia, że podmiot, któremu udzielono zezwolenia narusza ustawę lub warunki zezwolenia albo uchybia przepisom regulaminów. Równocześnie w art. 52 ust. 2 cyt. ustawy określono, że minister właściwy do spraw finansów publicznych cofa zezwolenie w przypadku:

- niezastosowania się podmiotu do wydanego polecenia lub powtórnego wystąpienia okoliczności określonych w ust. 1 powołanego przepisu,
- obniżenia kapitału akcyjnego (zakładowego) spółki poniżej granicy określonej w art. 25 przedmiotowej ustawy,
- zawieszenia prowadzonej działalności przez okres dłuższy niż 3 miesiące, chyba że zawieszenie takie jest następstwem działania siły wyższej,
- skazania, prawomocnym wyrokiem sądu, osoby wymienionej w art. 27b ust. 1 pkt 1, za przestępstwa określone w art. 299 Kodeksu karnego.

W okresie objętym kontrolą Dyrektor Izby Skarbowej wydał 8 decyzji na podstawie art. 52 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych (7 decyzji w 2009 r. oraz 1 decyzję w 2008 r.). Wszystkie przypadki dotyczyły naruszenia warunków zezwolenia przez podmioty urządzające gry na automatach o niskich wygranych, które polegały na nierozpoczęciu działalności we wszystkich punktach gier objętych zezwoleniem w wyznaczonym terminie. Na skutek wydanych decyzji wszystkie podmioty usunęły stwierdzone nieprawidłowości.

W kontrolowanym okresie nie wystąpiły przypadki cofnięcia – na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy o grach i zakładach wzajemnych – wydanych przez Dyrektora Izby Skarbowej zezwoleń na urządzenie gier i loterii.

[Dowód: akta kontroli str. 69-71, 153-160]

3.3. Współdziałanie z innymi organami w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli nad rynkiem gier

 – Wicedyrektor Izby Skarbowej złożył wyjaśnienia o następującej treści: (cyt.) „W zakresie współdziałania z organami celnymi oraz urzędami kontroli skarbowej w latach 2008-2009 zwracano się do tych organów o udzielenie informacji i wyjaśnień, dotyczących prowadzonych spraw.

W ramach prowadzonych czynności, w trakcie postępowań dotyczących udzielania oraz zmian udzielonych zezwoleń na urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, w sytuacji gdy zaistniała konieczność, zwracano się również do m.in. organów ścigania (np. Prokuratura), Sądów, ABW, Departamentu Wywiadu Skarbowego Ministerstwa Finansów.

Potwierdzenia powyższych czynności znajdują się w aktach spraw, które zostały przekazane do Izby Celnej w Krakowie, w związku z wejściem w życie z dniem 31.10.2009 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej (Dz.U. z 2009 r. Nr 168, poz. 1323), na mocy której kompetencje związane z wykonywaniem zadań ujętych w ustawie z dnia 29 lipca 1992 r. o grach i zakładach wzajemnych (j.t.: Dz. U. z 2004 r. Nr 4, poz. 27 ze zm.) przejęli Dyrektorzy Izb Celnich.

W latach 2008-2009, w związku z tym, iż bieżąca analiza dokumentów nie wskazywała na konieczność przeprowadzania kontroli u podatników prowadzących działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych oraz urządzających loterie, nie kierowano więc wniosków o przeprowadzenie takich kontroli. Nadmienić należy, iż do przeprowadzania kontroli upoważnione były organy skarbowe, kontroli skarbowej oraz celne na podstawie odrębnych przepisów.

W latach 2008-2009 Izba Skarbowa nie koordynowała kontroli w urzędach skarbowych, w związku z tym, iż nie zaistniała taka konieczność. Urzędy skarbowe same były upoważnione do przeprowadzania kontroli na podstawie odrębnych przepisów.

W trakcie prowadzonych postępowań dotyczących udzielania oraz zmian udzielonych zezwoleń na urządzanie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, w momencie np. zaistnienia konieczności uzyskania przez Dyrektora Izby Skarbowej dodatkowej wiedzy na temat związany z tymi postępowaniami lub zasygnalizowanymi podejrzeniami, iż wystąpiły nieprawidłowości, Izba Skarbowa w Krakowie podejmowała szereg działań i czynności w ramach posiadanych uprawnień w celu ich wyjaśnienia.

W związku z powyższym kierowane były do organów ścigania (np. Policja, Prokuratura), Sądów, ABW, Departamentu Wywiadu Skarbowego Ministerstwa Finansów, Urzędów Skarbowych, Urzędów Kontroli Skarbowej, organów celnych, Urzędów Miast i Gmin, geodetów i innych o udzielenie informacji i wyjaśnień, dotyczących prowadzonych spraw. Potwierdzenia powyższych czynności znajdują się w aktach spraw, które zostały przekazane do Izby Celnej w Krakowie.”.

[Dowód: akta kontroli str. 161-162, 167-171]

W ramach nadzoru i kontroli nad rynkiem gier Izba Skarbowa podjęła m.in. działania w celu możliwości pozyskiwania informacji z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych w toku prowadzonych postępowań o udzielanie zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych.

Pismem z dnia 26 czerwca 2009 r. (Nr SC13-0680/45-3/PKV/SDQ/2009/9140) Departament Służby Celnej w Ministerstwie Finansów poinformował wszystkich dyrektorów izb skarbowych, że w sprawach związanych z prowadzonymi postępowaniami o udzielenie zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, ustalono aby realizując postanowienia art. 33 ust. 1 oraz art. 27b ustawy o grach i zakładach wzajemnych dyrektorzy izb skarbowych kierowali zapytania dotyczące osób wymienionych w powyższych przepisach bezpośrednio do właściwych jednostek administracyjnych Ministerstwa Finansów oraz Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. W szczególności w przedmiotowym piśmie wskazano, że zapytania o przekazanie informacji na temat posiadania przez określone osoby przymiotu nienagannej opinii, o której mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, w kontekście informacji możliwych do pozyskania z Krajowego Centrum Informacji Kryminalnych (KCIK) oraz zgłoszenie ewentualnych uwag, które mogą mieć wpływ na treść prowadzonego postępowania administracyjnego, należy kierować bezpośrednio do Departamentu Kontroli Celno – Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów. Natomiast w kwestii przekazywania informacji dotyczących spełnienia przez określone osoby wymogów wskazanych w art. 27b ust. 1 cyt. ustawy, należy zwracać się bezpośrednio do Biura Ewidencji i Archiwum Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego przy ul. Rakowieckiej 2A w Warszawie.

W odpowiedzi na pismo Izby Skarbowej z dnia 30 kwietnia 2009 r. (Nr PG/4600-88/09/02), Departament Kontroli Celno – Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów w piśmie z dnia 28 maja 2009 r. (Nr CA4/043/80/BSO/09/3005)

wskazał, że zgodnie zapisami art. 19 ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 216 poz. 1585 ze zm.) organy podatkowe, organy kontroli skarbowej oraz organy celne są podmiotami uprawnionymi do otrzymywania informacji z KCIK. W związku z powyższym zalecono Dyrektorowi Izby Skarbowej kierowanie pism w przedmiotowych sprawach do naczelników urzędów skarbowych, w których zlokalizowano stanowiska dostępowe do KCIK, zgodnie z właściwością miejscową. Identyczne informacje i zalecenia Departament Kontroli Celno – Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów przekazał wszystkim dyrektorom izb skarbowych w piśmie z dnia 17 lipca 2009 r. (Nr CA4/043/114-118/BSO/09/4462,4472,4473,4499,4503).

Na podstawie wniosku z dnia 8 czerwca 2009 r. (Nr PG/4600-88/08/4) Dyrektor Izby Skarbowej zwrócił się – w ramach prowadzonego postępowania o udzielenie zezwolenia na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych – do Naczelnika Urzędu Skarbowego Kraków – Podgórze o podanie informacji czy w bazie KCIK znajdują się rekordy dotyczące określonych udziałowców, członków zarządu i rady nadzorczej spółki ubiegającej się o udzielenie przedmiotowego zezwolenia. W odpowiedzi na ww. pismo, Naczelnik Urzędu Skarbowego Kraków – Podgórze wskazał w piśmie z dnia 20 lipca 2009 r. (Nr OI/073-2/2009), że na podstawie „*Interpretacji MF w sprawie wykorzystania informacji kryminalnych (KCIK) w procesie postępowania administracyjnego dotyczącego udzielania zezwoleń na prowadzenie gier losowych na automatach o niskich wygranych*” (przesłanej drogą elektroniczną w dniu 3 lipca 2009 r. przez brak jest podstawy prawnej do skierowania zapytań do KCIK o podanie informacji w zakresie wskazanym w wymienionym piśmie Dyrektora Izby Skarbowej.

Równocześnie, pismem z dnia 23 czerwca 2009 r. (Nr PG/070-11/09) Dyrektor Izby Skarbowej zwrócił się do Departamentu Wywiadu Skarbowego Ministerstwa Finansów z prośbą o zatwierdzenie dwóch pracowników Izby Skarbowej, którzy będą mogli zlecać – w ramach prowadzonych postępowań o udzielanie zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych – zapytania do systemu KCIK, za pośrednictwem operatorów tego systemu zatrudnionych w Urzędzie Skarbowym Kraków – Podgórze. W piśmie z dnia 2 lipca 2009 r. (Nr WS2/042/JF/09/2012) Departamentu Wywiadu Skarbowego Ministerstwa Finansów zawiadomił, że nie może zrealizować przedmiotowego wniosku Dyrektora Izby Skarbowej. W uzasadnieniu

wymienionego pisma wskazano m.in., że ograniczeniem uzyskania informacji w powyższym zakresie są zapisy art. 33 ust. 1 ówczesnie obowiązującej ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o gromadzeniu, przetwarzaniu i przekazywaniu informacji kryminalnych (Dz. U. z 2006 r., Nr 216 poz. 1585 ze zm.), w związku z postanowieniami art. 1 i art. 4 ust. 1 wymienionej ustawy. Ponadto Departament Wywiadu Skarbowego Ministerstwa Finansów wskazał, że jest zdania, iż organy podatkowe nie mogą wykorzystywać informacji kryminalnych na potrzeby postępowań prowadzonych w trybie administracyjnym, w tym postępowań dotyczących wydawania zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, a dostęp do takich informacji mógłby być zrealizowany tylko w przypadku prowadzenia przez organy podatkowe postępowania karnego skarbowego wobec podmiotu starającego się o ww. zezwolenie.

W związku z rozbieżnymi informacjami przekazanymi w ww. pismach przez komórki organizacyjne Ministerstwa Finansów (tj. Departament Kontroli Celno – Akcyzowej i Kontroli Gier oraz Departament Wywiadu Skarbowego), Dyrektor Izby Skarbowej pismem z dnia 3 sierpnia 2009 r. (Nr PG/070-14/09/JC) zwrócił się do Departamentu Kontroli Celno – Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów o zajęcie stanowiska i potwierdzenie, do jakich organów należy kierować zapytania o uzyskanie informacji z KCIK. Do dnia 30 października 2009 r. Ministerstwo Finansów nie udzieliło odpowiedzi na ww. pismo Dyrektora Izby Skarbowej.

[Dowód: akta kontroli str. 73, 117-122, 153-160]

W związku z wykonywaniem zadań określonych w ustawie o grach i zakładach wzajemnych Izba Skarbowa w okresie objętym kontrolą zwracała się do Ministerstwa Finansów o zajęcie stanowiska w niżej określonych sprawach:

- Pismem z dnia 15 marca 2007 r. (Nr WN-4/0054-11/07) zwrócono się do Departamentu Kontroli Celno Akcyzowej i Kontroli Gier Ministerstwa Finansów z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie poprawnego ustalenia wartości euro przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, o których mowa w art. 45a ust. 2 cyt. ustawy. Pismo powyższe zostało skierowane na skutek zapytania z Urzędu Skarbowego Kraków – Stare Miasto, w którym wskazano że w składanych w tym urzędzie deklaracjach dla podatku od gier podatnicy obliczają zryczałtowany podatek od gier przy zastosowaniu różnych stawek wynikających z niejednoznacznego określenia wartości euro w art. 45a powołanej ustawy. Różnice te wynikały z faktu ustalania przez podatników kursu euro przy

zastosowaniu archiwum tabel zamieszczanych na stronach internetowych NBP z ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym następuje zapłata podatku (kursy te ogłaszane są i obowiązują od dnia następnego po ich wyliczeniu) lub przy zastosowaniu kursu ogłaszanego (obowiązującego) na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym następuje zapłata podatku. W odpowiedzi na powyższe pismo Ministerstwo Finansów, w ślad za pismem z dnia 23 marca 2007 r. (Nr SC-PG/721/Ogz-16/DC/07), przesłało stanowisko Dyrektora Departamentu Operacji Zagranicznych NBP z dnia 19 marca 2007 r. dotyczące zasad ustalania przez NBP kursów kupna i sprzedaży walut. W przedmiotowym stanowisku z dnia 19 marca 2009 r. Departament Operacji Zagranicznych NBP wskazał, że tabele kursów kupna i sprzedaży zawierają m.in. datę obowiązywania i datę wyliczenia, a także że są ogłaszane w internecie, telegazecie TVP1 i oddziałach NBP następnego dnia roboczego po dniu wyliczenia kursów. W piśmie z dnia 13 lutego 2008 r. (Nr WN-4/0055-1/08/1) skierowanym do Departamentu Służby Celnej Ministerstwa Finansów Dyrektor Izby Skarbowej ponownie wskazał na występujące wątpliwości w sprawie poprawnego ustalenia wartości euro przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych, o którym mowa w art. 45a ust. 2 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. W odpowiedzi Ministerstwo Finansów, pismem z dnia 7 marca 2008 r. (Nr S.C.-PG-0683/11/BIM/2649/2008), wskazało m.in., że stanowisko Departamentu Operacji Zagranicznych NBP w tej sprawie zostało przekazane Izbie Skarbowej przy piśmie z dnia 23 marca 2007 r. Ponadto, wyjaśniono, że Departament Służby Celnej Ministerstwa Finansów nie jest właściwy do wypowiedzania się w kwestii stanowiska prezentowanego przez Dyrektora Izby Skarbowej w Krakowie oraz odnośnie prawidłowości interpretacji indywidualnej dokonanej przez uprawniony do tego organ.

- W odpowiedzi na pismo Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Finansów (Nr SC/OS/0311/9-11/08/FRD) otrzymane w dniu 16 kwietnia 2008 r. Dyrektor Izby Skarbowej (pismem z dnia 18 kwietnia 2008 r. Nr WN-4/070-10/08) przedstawił uwagi do proponowanych zmian ustawy o grach i zakładach wzajemnych, w których odniósł się m.in. do zapisów art. 2 ust. 2b i art. 45a ust. 2 cyt. ustawy dotyczących sposobu ustalania wartości euro przy zastosowaniu kursu ogłaszanego przez NBP.
- Pismem z dnia 16 marca 2009 r. (Nr PG/070-5/09) Dyrektor Izby Skarbowej zwrócił się do Departamentu Służby Celnej Ministerstwa Finansów z prośbą o zajęcie stanowiska w sprawie, czy osoba małoletnia może być udziałowcem spółki przy jednoczesnym

pozostawianiu byłego współnika – nie posiadającego nienagannej opinii, o której mówi ustawa o grach i zakładach wzajemnych – jako przedstawiciela ustawowego tego dziecka. W odpowiedzi na ww. pismo Ministerstwo Finansów wskazało (pismem z dnia 8 kwietnia 2009 r. Nr SC13/033/7/PKV/4472/09) m.in., że ustawa o grach i zakładach wzajemnych nie odnosi się do kwestii wieku współnika spółki prowadzącej działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Ministerstwo Finansów zaznaczyło jednak, że w świetle przedstawionych przez Izbę Skarbową okoliczności, wydaje się, iż przeniesienie udziałów na osobę małoletnią w przedmiotowej sprawie miało na celu obejście przepisu art. 33 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. W przedmiotowej sprawie (dot. ~~XXXXXXXXXXXX~~), Izba Skarbowa odmówiła udzielenia zezwolenia na prowadzenie i urządzenie gier na automatach o niskich wygranych.

[Dowód: akta kontroli str. 83-116, 153-160]

Ponadto, w ślad za pismem z dnia 27 sierpnia 2009 r. (Nr AP5/0683/6/GAV/09/SC-7350), Departament Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów, przekazał dyrektorom izb skarbowych informację pisemną skierowaną do Dyrektora Izby Skarbowej we Wrocławiu w sprawie stosowania przepisu art. 42b pkt 3 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. W przedmiotowym piśmie wskazano m.in., że właściwość konkretnego naczelnika „wyspecjalizowanego” urzędu skarbowego z tytułu podatku od gier nie koliduje z postanowieniami art. 42b pkt 3 cyt. ustawy, bowiem siedziba dyrektora izby skarbowej, który wydał stosowne zezwolenie, znajduje się w zasięgu terytorialnego działania „wyspecjalizowanego” urzędu skarbowego, co odpowiada wszystkim kryteriom określonym w powołanej ustawie. Ministerstwo Finansów wskazało również, że przepisy ustawy z dnia 21 czerwca 1996 r. o urzędach i izbach skarbowych (Dz. U. z 2004 r. Nr 121, poz. 1267 ze zm.) oraz ustawy o grach i zakładach wzajemnych, nie przewidują wyłączenia podatników podatku od gier z właściwości naczelnika urzędu skarbowego, o którym mowa w art. 5 ust. 9a ww. ustawy o urzędach i izbach skarbowych.

[Dowód: akta kontroli str. 123-125, 153-160]

Pismem z dnia 16 września 2008 r. (Nr 351000-RGR-0709-2/08) Urząd Celny w Krakowie zwrócił się do Dyrektora Izby Skarbowej o wyjaśnienie wątpliwości, które pojawiły się w trakcie urzędowego sprawdzenia punktów gry na automatach o niskich wygranych, dotyczących w szczególności: sposobu sprawdzania przez Izbę Skarbową spełnienia przez podmiot wymogu określonego w art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych oraz możliwości połączenia pomiędzy znajdującymi się obok siebie punktami

gier. Pismem z dnia 1 października 2008 r. (Nr PG/077-50/08) Dyrektor Izby Skarbowej poinformował Naczelnika Urzędu Celnego w Krakowie m.in., że podmioty starające się o uzyskanie zezwolenia na urządzenie gier na automatach o niskich wygranych (w określonym punkcie gier) przedstawiają zaświadczenia wydane przez właściwe miejscowo organy administracyjne, bądź od uprawnionych geodetów, potwierdzające, iż dany punkt spełnia wymogi art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Równocześnie w przekazanej odpowiedzi wskazano, że przepisy cyt. ustawy nie regulują kwestii dotyczącej braku możliwości połączenia pomiędzy punktami posiadającymi zezwolenie na urządzenie w nich działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych. Ponadto Dyrektor Izby Skarbowej wskazał, że punkty objęte zezwoleniem powinny posiadać odrębne wejścia i powinny mieć charakter gastronomiczny, handlowy lub usługowy.

[Dowód: akta kontroli str. 127-129, 153-160]

W sprawie zaleceń kierowanych w okresie objętym kontrolą do urzędów skarbowych Wicedyrektor Izby Skarbowej złożył następujące wyjaśnienia: (cyt.)
„W celu przeciwdziałania nieprawidłowościom na rynku gier organizowane były narady z udziałem Dyrektora Izby Skarbowej i Naczelników urzędów skarbowych woj. małopolskiego w celu poinstruowania pracowników urzędów w jaki sposób dokonywać weryfikacji odnośnie spełniania przez punkty gier o niskich wygranych, zapisów art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Zwracano uwagę, iż odległość, o której mowa w art. 30 w/w ustawy o grach i zakładach wzajemnych powinna być mierzona wzdłuż osi ciągów komunikacyjnych od głównego wejścia do budynku, w którym znajduje się lokal wnioskowany jako punkt gier (ewentualnie do wejścia do tego lokalu, o ile są to lokale użytkowe zawierające odrębne wejścia/wyjścia na zewnątrz budynku) do głównego wejścia do obiektów, o których mowa w cyt. art. 30 ustawy, bądź (w przypadku terenu ogrodzonego – np. ogrodzonego terenu szkoły) do głównego wejścia na teren nieruchomości, na której posadowiony jest taki obiekt.

Dyrektor tut. Izby Skarbowej zwracał uwagę, iż podczas weryfikacji należało również zwracać uwagę na to czy lokale stanowią fizycznie odrębne i niezależne pomieszczenia przystosowane do prowadzenia w nich działalności gospodarczej oraz czy jest w nich prowadzona działalność gospodarcza, a także w przypadkach występowania dwóch lokali pod jednym adresem o potwierdzenie czy punkty te są odrębnymi, niezależnymi od siebie lokalami.”.

[Dowód: akta kontroli str. 3-5, 21, 47-53]

3.4. Pozostałe działania realizowane przez Izbę Skarbową w ramach sprawowanego nadzoru i kontroli nad rynkiem gier

Zgodnie z postanowieniami art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych punkty gry na automatach o niskich wygranych mogą być usytuowane w lokalach gastronomicznych, handlowych lub usługowych, oddalonych co najmniej 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz ośrodków kultu religijnego.

W okresie objętym kontrolą, w ramach czynności nadzoru i kontroli nad rynkiem gier Izba Skarbowa przeprowadzała m.in. weryfikację lokalizacji punktów gier na automatach o niskich wygranych (dotyczyło to przede wszystkim punktów gier zlokalizowanych na terenie Krakowa) w zakresie spełnienia wymogów określonych w art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Ponadto – w miarę możliwości – weryfikacji podlegała odrębność i samodzielność lokali, w których prowadzono działalność w zakresie urządzania gier na automatach o niskich wygranych oraz fakt prowadzenia takiej działalności pod wskazanym adresem. Czynności te przeprowadzane były (jednostronnie) przez pracowników Izby Skarbowej, a ich wyniki dokumentowano w formie notatek służbowych. Liczbę oraz rezultaty ww. czynności przedstawiono w poniższej tabeli:

Liczba weryfikacji Lokalizacji punktów gier		Liczba punktów gier spełniających wymogi art. 30 ustawy		Liczba punktów gier niespełniających wymogów art. 30 ustawy	
2008	2009	2008	2009	2008	2009
251	344	222	316	29	28

Ponadto w kontrolowanym okresie Izba Skarbowa kierowała do urzędów skarbowych z obszaru województwa małopolskiego pisemne wnioski o przeprowadzenie czynności weryfikacyjnych w ww. zakresie, w tym dotyczące spełnienia przez punkty gier na automatach o niskich wygranych wymogów określonych w art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Liczbę oraz rezultaty czynności przeprowadzonych przez właściwe miejscowo urzędy skarbowe przedstawiono w poniższej tabeli:

Liczba weryfikacji Lokalizacji punktów gier		Liczba punktów gier spełniających wymogi art. 30 ustawy		Liczba punktów gier niespełniających wymogów art. 30 ustawy	
2008	2009	2008	2009	2008	2009
199	282	164	251	35	31

W przypadkach, w których w wyniku weryfikacji lokalizacji punktu gier stwierdzono, że jego położenie nie spełnia wymogów określonych w art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych prowadzone były dodatkowo przez pracowników Izby Skarbowej – przy udziale strony – oględziny lokalu przeznaczonego do urządzania gier na automatach

o niskich wygranych (z wyłączeniem sytuacji, gdy strona po uzyskaniu informacji o niespełnieniu wymogów ustawowych sama rezygnowała z urządzania gier na automatach o niskich wygranych w danym punkcie gier). Wyniki tych oględzin zamieszczane były w aktach poszczególnych postępowań prowadzonych przez Izbę Skarbową o udzielenie lub zmianę zezwolenia na prowadzenie działalności w wymienionym zakresie. W związku z przejściem przez dyrektorów izb celnych z dniem 31 października 2009 r. dotychczasowych kompetencji dyrektorów izb skarbowych związanych z wykonywaniem zadań określonych w ustawie o grach i zakładach wzajemnych, akta przedmiotowych spraw zostały przekazane w IV kwartale 2009 r. oraz styczniu 2010 r. do Izby Celnej w Krakowie.

[Dowód: akta kontroli str. 153-160]

 Wicedyrektor Izby Skarbowej złożył wyjaśnienia o następującej treści: (cyt.) „*W celu przeciwdziałania nieprawidłowościom na rynku gier, w ramach prowadzonych postępowań o udzielenie zezwoleń na urządzanie gier na automatach o niskich wygranych, a także w ramach postępowań o zmianę udzielonych zezwoleń, przeprowadzano weryfikacje proponowanych punktów gier zarówno przez pracowników tut. Izby Skarbowej prowadzących sprawę – głównie na terenie Krakowa oraz przez pracowników urzędów skarbowych na terenie woj. małopolskiego.*

W efekcie przeprowadzonych weryfikacji możliwa była kontrola dotycząca spełniania przez wnioskowane punkty wymogów art. 30 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, tj. m.in.:

- *spełniania przez punkty gier o niskich wygranych wymogów dotyczących odległości co najmniej 100 metrów od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, placówek opiekuńczych i ośrodków kultu religijnego,*
- *czy ww. lokale stanowią fizycznie odrębne i niezależne pomieszczenia przystosowane do prowadzenia w nich działalności gospodarczej,*
- *czy jest w nich prowadzona działalność gospodarcza,*
- *w przypadkach występowania dwóch lokali pod jednym adresem o potwierdzenie czy punkty te są odrębnymi, niezależnymi od siebie lokalami,*
- *czy znajdują się w budynkach na trwale związanych z gruntem.*

Skutkiem przeprowadzonych weryfikacji było ok. 95% wycofanych przez podmioty punktów niespełniających wymogów art. 30 ww. ustawy. W pozostałych przypadkach, po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, odmawiano zgody na urządzanie gier we wnioskowanym punkcie bądź wszczynano postępowanie dostosowawcze dotyczące

✓

polecenia usunięcia nieprawidłowości w tym zakresie (dot. punktów objętych zezwoleniem). ”.

[Dowód: akta kontroli str. 161-162, 167-171]

Odnośnie analiz prowadzonych przez Izbę Skarbową w zakresie realizacji dochodów budżetowych z podatku od gier Wicedyrektor Izby Skarbowej wyjaśnił, że: (cyt.) „*W okresie od stycznia 2008 do października 2009 sporządzano i przekazywano sprawozdania do Ministra Finansów:*

- *kwartalne informacje, w układzie podmiotowym, o kwotach zaległości podatkowych z tytułu podatku od gier na ostatni dzień kwartału oraz o działaniach podejmowanych wobec dłużników;*
- *coroczne informacje o realizacji ustawy o grach i zakładach wzajemnych w zakresie gier na automatach o niskich wygranych w terminie;*
- *coroczne szczegółowe informacje o realizacji ustawy o grach i zakładach wzajemnych w części dotyczącej przekazanych uprawnień w zakresie loterii fantowych, gry bingo fantowe i loterii promocyjnych.*

Zadania te wynikały z Zadań i wytycznych Ministra Finansów do działania izb i urzędów skarbowych w zakresie realizacji polityki finansowej państwa na 2007, 2008 i 2009 rok.

Natomiast były prowadzone analizy pod kątem wpływów budżetowych, a w szczególności czy podmioty zarządzające gry posiadają zaległości podatkowe z tytułu podatku od gier.

Przed wydaniem zezwolenia podmioty zobowiązane były udokumentować odpowiednimi zaświadczeniami z urzędów skarbowych brak zaległości z tytułu podatku od gier.”.

[Dowód: akta kontroli str. 3-5, 47-53]

Przedkładane do Ministerstwa Finansów sprawozdania o kwotach zaległości podatników podatku o gier oraz informacje o realizacji ustawy o grach i zakładach wzajemnych zawierały dane liczbowe w przedmiotowym zakresie, opis ewentualnych działań podjętych w przypadku wystąpienia zaległości oraz ogólny opis przeprowadzonych w okresie sprawozdawczym działań w ramach nadzoru i kontroli. Przedmiotowe sprawozdania i informacje nie zawierały wniosków skierowanych do Ministra Finansów.

[Dowód: akta kontroli str. 185-215]

Ponadto, Wicedyrektor Izby Skarbowej w złożonych wyjaśnieniach wskazał, że: (cyt.) „Nad podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie gier na automatach o niskich wygranych na bieżąco prowadzony był nadzór w zakresie m.in.:

- prawidłowości złożenia zabezpieczenia finansowego określonego w art. 38 ustawy o grach i zakładach wzajemnych,
- wysokości kapitału spółki zarządzającej gry na automatach o niskich wygranych,
- skazania, prawomocnym wyrokiem sądu, osób wymienionych w art. 27b ust. 1 pkt 1, za przestępstwa określone w art. 299 Kodeksu karnego.

Dokumenty dotyczące powyższych kwestii podmioty zobligowane były dostarczyć w trakcie prowadzonych postępowań dot. wydawania kolejnych zezwoleń na urządzenie i prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych, przedłużania zezwoleń, a także w sytuacji gdy organ znalazł się w posiadaniu informacji o możliwości zaistnienia nieprawidłowości.

Odnosnie weryfikacji długości okresów zawieszenia działalności Dyrektor Izby Skarbowej informuje, że nie posiadał ku temu odpowiednich narzędzi. Jednak wielokrotnie w sytuacji gdy organ powziął wiadomość o punkcie gier objętym zezwoleniem, a w którym nie były eksploatowane automaty do gier, kierowane były do podmiotu monity, wezwania lub kontaktowano się telefonicznie, w efekcie czego Spółka rozpoczynała działalność w punkcie lub zgłaszała go do zamiany.”.

[Dowód: akta kontroli str. 161-162, 167-171]

4. Uregulowania prawne oraz inne uwarunkowania utrudniające osiągnięcie lepszych wyników w zwalczaniu oszustw na rynku gier

 – Wicedyrektor Izby Skarbowej złożył wyjaśnienia o następującej treści: (cyt.) „Wśród barier, które utrudniały osiągnięcie lepszych wyników w wykrywaniu oraz ograniczaniu nieprawidłowości na rynku gier należały między innymi niespójne i niejasne przepisy oraz zbyt ogólne i lakoniczne zapisy przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych. Dotyczyły one np. zapisów art. 30 ww. ustawy, zgodnie z którym punkty gry na automatach o niskich wygranych mogą być usytuowane w lokalach gastronomicznych, handlowych lub usługowych, oddalonych co najmniej 100 m od szkół, placówek oświatowo-wychowawczych, opiekuńczych oraz ośrodków kultu religijnego. W tym zakresie współpracowano z lokalną administracją samorządową (...). Istotnym elementem weryfikacji w tym zakresie były przedstawiane przez wnioskodawców opinie/zaświadczenia uprawnionych geodetów tj. osób o szczególnych uprawnieniach

zawodowych podlegających reżimowi odpowiedzialności zawodowej określonej w odrębnych przepisach (czynność wykonywana na „życzenie” Izby Skarbowej, z uwagi na brak takiego obowiązku ustawowego – po stronie wnioskodawcy).

Zbyt ogólnie sformułowany zapis pozwalał podmiotom na próby obejścia przepisów. Nie określał m.in. ściśle sposobu mierzenia odległości tj. czy od wejścia (głównego czy też jakiegokolwiek), czy od ściany budynku lub od ogrodzenia. Brak było sformułowania jaką drogę pomiaru uznać: najkrótszą czy dowolną, w linii prostej czy wzdłuż osi ciągów komunikacyjnych.

Zapis dot. lokali, w których mogły być usytuowane punkty gier i prowadzonej w nich działalności - zbyt ogólny powodował, że podmioty umiejscawiały punkty gier w lokalach, w których działalność była zakładana wyłącznie w celu urządzania gier, a nie prowadzenia tej działalności.

Brak określenia jakie warunki powinien spełniać lokal i brak jego definicji powodował dzielenie jednego lokalu na kilka lub próby umiejscawiania punktów gier w budkach czy też wozach nie związanych trwale z gruntem.

W sytuacjach wątpliwych żądano od wnioskodawców przedłożenia zaświadczeń od uprawnionego organu o samodzielności lokalu, a także wypisu i wyrysów geodezyjnego dla celów prawnych (w celu potwierdzenia usytuowania wnioskowanego punktu gier, tj. jego adresu).

Niejednoznaczne przepisy odnośnie reklamy punktu gier powodowały próby obejścia prawa przez podmioty i umieszczanie świetlnych neonów, szyldów i oklejanie lokali, w których znajdowały się punkty gier na automatach o niskich wygranych napisami i obrazkami nie mówiącymi wprost, iż znajduje się tam punkt gier lecz powodującymi skojarzenia z nimi.

Ustawodawca nie przewidział również w ustawie o grach i zakładach wzajemnych sytuacji małoletniego udziałowca spółki, nie uregulował również kwestii związanej z wymogami dotyczącymi jego np. przedstawicieli ustawowych.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych osoby fizyczne będące współnikami spółki prowadzącej działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych, o których mowa w art. 5 ust. 1, przedstawiające sobą jedną setną kapitału, oraz osoby fizyczne będące członkami władz (zarządu, rady nadzorczej) spółki ubiegającej się o zezwolenie, a także osoby fizyczne zarządzające podmiotem lub reprezentujące podmiot ubiegający się o zezwolenie na urządzenie loterii fantowych i gry bingo fantowe powinny posiadać nienaganną opinię. Brak w ustawie sprecyzowania, co ustawodawca rozumiał

przez określenie: nienaganna opinia i jakie dokumenty oprócz zaświadczenia, że ww. osoby nie były skazane prawomocnym wyrokiem za popełnione umyślnie przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, powinny opinię tę potwierdzać.

Kolejnym problemem było niejednoznaczne powoływanie w przepisach ustawy zapisów „kursów euro z dnia”, które budziły wątpliwości dotyczące poprawnego ustalenia wartości euro przy zastosowaniu kursu kupna walut obcych. Wskutek wskazanych rozbieżności interpretacyjnych spółki składające deklaracje POG-R w różny sposób ustalały kurs kupna euro dla celów wyliczenia zryczałtowanego podatku od gier. Część z nich wyliczała wartość euro biorąc pod uwagę tabelę kursów kupna i sprzedaży walut z ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym następuje zapłata podatku, a obowiązującego (ogłaszanego) w następnym dniu roboczym, inne natomiast wyliczały wartość euro przy zastosowaniu tabel obowiązujących (ogłaszanych) na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym następowała zapłata podatku. W konsekwencji niejednokrotnie występowały istotne różnice w wysokości podatku do zapłaty.

Kolejną barierą był niewątpliwie brak szkoleń organizowanych przez Ministerstwo Finansów z udziałem przedstawicieli wszystkich izb skarbowych, dotyczących urządzania gier na automatach o niskich wygranych, a jednocześnie ujednolicających procedury i działanie tych izb na terenie kraju.

Brak przejrzystego ogólnopolskiego programu, do którego dostęp miałyby izby skarbowe i celne, który pozwalałby na szczegółową analizę wszystkich punktów gier i ilości automatów w nich zainstalowanych. Program KRAG, który działał do grudnia 2008 roku, nie posiadał takich funkcji, a KRAG utworzony od stycznia 2009 roku był dopiero w fazie przygotowań i działanie jego było niepełne, zawierał też błędy, które były usuwane w ciągu roku 2009.

Brak dostępu pracowników zajmujących się grami na automatach o niskich wygranych do programu SERCE, który umożliwiałby i ułatwiał badanie na bieżąco czy w lokalu, w którym mają być urządzone gry na automatach o niskich wygranych jest prowadzona działalność gospodarcza.

Brak możliwości z korzystania pracowników zajmujących się sprawami gier na automatach o niskich wygranych z KCIK w celu sprawdzania czy spełniony został przez podmioty wymóg art. 33 ust. 1 ustawy o grach i zakładach wzajemnych, zgodnie z którym osoby fizyczne będące wspólnikami spółki prowadzącej działalność w zakresie gier i zakładów wzajemnych, o których mowa w art. 5 ust. 1, przedstawiające sobą jedną setną kapitału, oraz osoby fizyczne będące członkami władz (zarządu, rady nadzorczej) spółki

ubiegającej się o zezwolenie, a także osoby fizyczne zarządzające podmiotem lub reprezentujące podmiot ubiegający się o zezwolenie na urządzenie loterii fantowych i gry bingo fantowe powinny posiadać nienaganną opinię.

Dyrektor Izby Skarbowej w Krakowie nie posiada wiedzy nt. barier obecnie utrudniających osiągnięcie lepszych wyników w wykrywaniu oraz ograniczaniu nieprawidłowości na rynku gier w związku z tym, iż od dnia wejścia w życie ustawy o grach i zakładach wzajemnych w nowym brzmieniu, zadania związane z grami na automatach o niskich wygranych przekazane zostały do Izby Celnej w Krakowie.

W niektórych przypadkach kierowano do Ministerstwa Finansów prośbę o zajęcie stanowiska.”.

[Dowód: akta kontroli str. 3-5, 47-53]

Prowadzoną w okresie objętym kontrolą korespondencję Izby Skarbowej z Ministerstwem Finansów dotyczącą wykonywania zadań określonych w ustawie o grach i zakładach wzajemnych przedstawiono w pkt 3.3 protokołu kontroli.

W okresie 2008 r. – I półrocze 2010 r. Ministerstwo Finansów nie przeprowadzało w Izbie Skarbowej kontroli wewnętrznych w zakresie wykonywania zadań określonych w ustawie o grach i zakładach wzajemnych. W powyższym okresie Izba Skarbowa nie przeprowadzała audytu wewnętrznego w przedmiotowym zakresie, w podległych urzędach skarbowych i komórkach organizacyjnych Izby.

[Dowód: akta kontroli str. 183]

W okresie objętym kontrolą 2 pracowników Izby Skarbowej uczestniczyło w szkoleniu zewnętrznym (zorganizowanym przez służby celne) dotyczącym obsługi systemu KRAG. W odpowiedzi na pismo Departamentu Służby Celnej Ministerstwa Finansów z dnia 10 marca 2008 r. (nr SC-PG-0683/12/GS/2008) Dyrektor Izby Skarbowej w piśmie z dnia 3 kwietnia 2008 r. (nr WN-4/070-5/08) wskazał potrzebę zorganizowania szkoleń w zakresie dotyczącym stosowania przepisów ustawy o grach i zakładach wzajemnych, w szczególności obejmujących zagadnienia związane z: urządzeniem i prowadzeniem działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych (w tym lokalizacji punktów gier) oraz zmianami decyzji na urządzenie i prowadzenie gier na automatach o niskich wygranych w świetle orzecznictwa WSA i NSA. W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 października 2009 r. Ministerstwo Finansów nie zorganizowało dla pracowników Izby Skarbowej szkoleń z ww. zakresu.

W kontrolowanym okresie Izba Skarbowa przeprowadziła 22 szkolenia (narady) dla pracowników Referatu ds. Gier, Dotacji oraz Cen dotyczące w szczególności zadań realizowanych na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych oraz procedur w zakresie postępowań rozpatrywanych w referacie (w szkoleniach tych każdorazowo brało udział od 4 do 7 pracowników referatu). W okresie od 1 stycznia 2008 r. do 30 października 2009 r. Izba Skarbowa nie organizowała szkoleń z ww. zakresu bezpośrednio skierowanych do pracowników podległych urzędów skarbowych.

[Dowód: akta kontroli str. 75-77, 105-107, 153-160]

W kontrolowanym okresie w Izbie Skarbowej wydawaniem zezwoleń na podstawie ustawy o grach i zakładach wzajemnych, sprawowaniem nadzoru i kontroli na rynku gier oraz urzędami skarbowymi w zakresie poboru i kontroli gier zajmowało się łącznie 8 osób, z czego 4 pracowników wykonywało również inne zadania Referatu ds. Gier, Dotacji oraz Cen.

W latach 2003 – 2009 Dyrektor Izby Skarbowej wydał łącznie 43 zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie gier na automatach o niskich wygranych oraz 1.789 decyzji zmieniających do tych zezwoleń.

[Dowód: akta kontroli str. 15-16, 79]

 Wicedyrektor Izby Skarbowej wyjaśnił, że zadania Referatu ds. Gier, Dotacji oraz Cen „(...) realizowane były przez 7 pracowników do 26.05.2008 r., od 27.05.2008 r. przez 8 pracowników. W tym 4 osoby miały inne zadania – oprócz tych związanych z grami na automatach o niskich wygranych. Należy zauważyć, że według stanu na 30.10.2009 r. w przedmiotowym zakresie wydano 43 zezwolenia na prowadzenie i urządzanie gier na automatach o niskich wygranych i 1.789 decyzje zmieniające, punktów gier objętych zezwoleniami i podlegających nadzorowi Izby Skarbowej w Krakowie było 3.238”.

[Dowód: akta kontroli str. 3-5, 47-53]

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń kontroler informuje Pana Dyrektora o przysługującym mu prawie:

- zgłoszenia kontrolerowi przed podpisaniem protokołu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);

- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni – zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK – biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień, co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

Niniejszy protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano w dniu 16 listopada 2010 r. Panu – Wicedyrektorowi Izby Skarbowej.

[Dowód: akta kontroli str. 415]

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli pod poz. 5/2010.

Kraków, dnia 16 listopada 2010 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie

Specjalista k.p.

Kraków, dnia 26 11 2010 r.

PODPISEK
Gdy Skarbowej w Krakowie

